

HAK-PAR bi otobus Amed ra şina Bruksel

Yew per ra Kurd ewropa de bi namey "Platform Kurdanî Ewropa" amê pîyehet û pîya xebatey dîplomasî rûmenî. Per bin ra zi Tirkîya de Partiya maf û Azadiyan (HAK-PAR) wazena waşeyanî Kurdan platformanî YE de biyarû ziwan.

Rûpel 17

Hevpeyvîn bi serokê Kurd-Derê li Enqereyê Nuredîn Aydin re

Rûpel 7

Cîgirê Waliyê Musilê Xusro Goran: "Terorîstan li Telehferê eniyek hevkar pêk aniye"

Rûpel 5

Şahidê komkujiya Mykonosê: Dema Şerefkendî hate terorkirin, ez li Mykonosê bûm!

Rûpel 10

Dermanê jiyaneke dirêj: SÊKS!

Rûpel 12

Di Tewrat û Încilê de qala kurdan

Rûpel 8

Di avisbûnê de nexweşiya şekir

Rûpel 12

Elmanya 1,50 Euro, Belçik 1,70 euro, Holanda 1,70 euro,
Luksemburg 1,70 euro, İtalya 1,70 euro, Swisra 2,60 SFR,
Danimark 14,00 DKK, Swêd 19,00 SEK, Norwic 16,00 NOK,
Britanya 1,20 Gbp, Yewnan 1,70 €

Guhertinên li Tirkîyê û Yekîtiya Ewropayê

Komîsarê Yekîtiya Ewropayê (YE) yê Firehkirinê Gunther Verheugen di 6ê îlonê de li Enqereyê bû. Piştî serdaneke ji 4 rojan, wî avek sar li ser dilên tirkan kir û yegeriya Brukselê. Verheugen di hevdîtina xwe ya bi wezîrê derve Gul re weha got: „Guhê xwe nedin wan kesên ku di derheqa endametiya Tirkîyê bo YE de nerênî diaxivin. Em jî guh nadin wan.“ Verheugen diyar kir, ku ew dê di meha çileyê pêşin de teqez bo Tirkîyê biryarekê bistinin û herweha soz da tirkan, ku raporta ku dê di 6ê meha çiriyê pêşin de derkeve, dê dadmend û objektîv be û ti şertên nû daneyne ber Tirkîyê.

(Rûpel 3)

Kurdekî Dêrsimî xelata Elmanyayê ya bilind wergirt

Musa Ataman kurdekî li Erzincanê hatiye dinê û di panzdeh saliya xwe de koçberî Elmanyayê bûye. Wî di ciwaniya xwe de cî di nav xebata çandî û civakî, herweha ya sendîqayî de girtiye û li ser pirsgerêkên karkerên koçber sekiniye. Atman bi salan e ku wekî karmend cem rêxistina AWOyê dixebite. Wî berî 6 salan li bajarê Troisdorfê di navenda ciwanan a AWOyê de karê bi ciwanan re kir û 10 salên din wekî pisporê pirsgerêkên karkeran mijûl bûye. Di 15ê vê mehê de, Musa Ataman xelateke Elmanyayê ya bilind a bi navê "Bundesverdienstkreuz" wergirt. Ev xelata wî ya sêyemîn e.

(Rûpel 3)

Pêvajoya Yekîtiya
Ewropayê û tevgera
bakurê Kurdistanê

Mehmud Kiliç

Rûpel 9

Ez nizûna çî
wenî, çî şimenî

Selîm Çurukkaya

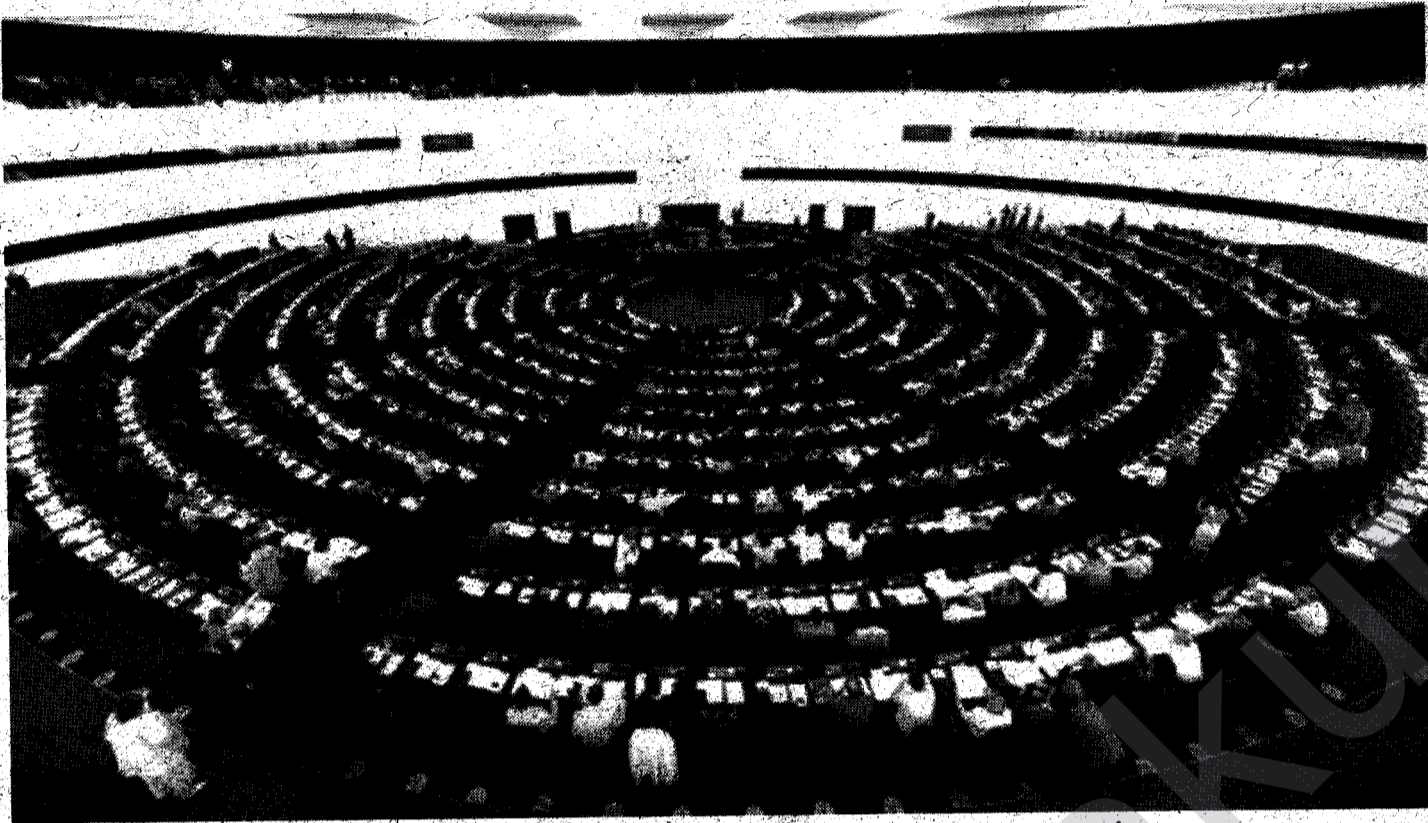
Rûpel 17

Hêviyên ji
guhertinên li Suriyê

Dr. Ebdulbasit Seyda - Swêd

Rûpel 7

Guhertinên li Tirkîyê û Yekîtiya Ewropayê

(Berdewamiya rûpela yekê)

Fadil Ozçelik

Verheugen li Amedê

Da ew zagonên ku dewleta tirk xwe-dêgiravî guhertine, dewlet wan bi rastî ji bi ci tîne û herweha wan kontrol bike, Verheugen berê xwe da Amedê.

YE li balafirgehê ji aliyê cigirê waliyê Amedê û mudîrê ewleyî ve hat pêşwazîkirin. Pankartên ku bi kurdî, inglîzî û tirkî li ser wan hatibû nivîsandin „Hemwelatî Verheugen, hûn bi xêr hatin Ewropaya mezin“, balkêş bûn. Kurdan ev pankarta bi kurdî ji dil û canê xwe hildabûn an „dewleta Romê“ carek din fena xwe li wan kiribû, em nizanin. Verheugen di hevdîtina xwe ya bi serokê şaredariyê Osman Baydemir re pesnê reformên dewleta tirk derheqa zimên de da û weha got: “Çi kurd, çi tirk, divê her hemwelatî xwedî mafên wekhev bin.”

Verheugen di hevdîtina xwe ya bi Leyla Zanayê û hevalên wê re got, ku ew bo pêşketina demokrasîyê li Başûr-rojhilat her amade ne. Verheugen diyar kir, ku guhertinên li Amedê bandorek mezin li ser wî hîştine û weha dom kir: “Incey pirsîgîrêkên aborî, civakî û kulturî dom dikin. Mîrov hin bêtir mafên siyasî, civakî û aborî dixwazin.”

Di ziyareta xwe bo Tirkîyê de, Verheugenî bala dewleta tirk kîşand ser gundên ji aliyê dewletê ve valakirî û rexne li dewleta tirk dîke, ku ew di vê mijarê de giran dimîne û bê dil e. Verheugenî got, ku bo vegera gundiyan mesref û pereyekî zêde navê, lê dewlet xwe nade ber û weha domand: „Ger dewlet projekteke amade bike, niha ez

karim piştgiriya aborî bikim.“
Gelo Tirkîyê dixwaze têkeve YE?

Me dikaribû pirs berevajî weha kiriba: “Gelo YE bi nêt e ku Tirkîyê bixîne nav xwe?” Yê ku di vê mijarê de li pişt Tirkîyê radiwistin, di vê yekê çiqasî bi dil in?

Bersiva van pirsan him ne rehet e, him ji ne zelal e. Mîrov dikare ji axaftinên Verheugenî herdu encaman ji derxîne. Ew li ciyekî dibêje, ku divê kes guh nede wan kesên ku tabloyên reş datnin ber çavên me. Wateya vê yekê ew e, ku ew dê ji bo guftûgoyan demekê bidin tirkan. Li aliyê din jî, ew behsa wekheviya kurd û tirkan dîke, ku bo dewleta tirk tiştêkî ne mumkin e bête pejirandin. Wateya vê jî ew e, tirk dikarin her tistî ji bir bikin!

Nêta dewleta tirk çi ye? Disa pirseke ne hêsan. Li welatekî duserî û ji her seriyekî dengêk tê, mirov çawa dikare bigihêje encamekê? Dengê ji artêşa tirk derdikeve, dengê e, yê ji hikûmetê derdikeve dengêkî din e. Dewleta Tirkîyê li ser maseyên araqê ji alî leşkeran ve hatiye dameziranandin. Lewra her yek xwe xwediyê dewletê dibîne. Kengî ew aciz dibin, derbekê çêdikin; welat û mîletî “carek din rizgar dikin” û vedigerin malên xwe. Hikûmet araqê venaxwe. Ku ji destê wê bê, ew ê araqê qedexe bike û araqexwara jî bide berdar û qamçiyar. Hikûmet xweş dizane, ku dara artêşê wek sûrê Demoklê li ser serî dardê kiriyê. Hikûmetek weha îslamî, artêşêke zelim ku xwe xwediyê welatê dibîne û Ewropeyek bi her tistên xwe dûrî herduyan dixwazin li dengê bigihên hevdu. Ev hikûmet, ev artêş û ev Ewropa bi kîjan nuqteyên hevbeş dikarin bigihên hevdu û çî nahêlin ku wan bigihîne hevdu, ev divê baş bête

hesabkirin.

Kurd û YE

Xwediyê fikira siyonîzîmê Theodor Hertz di biranînên xwe de bala mirovî dikşîne ser nuqteyek balkêş. Ew dibêje, ku kengî zor li tirkan dibe, ew bergiriyên xwe yê bihurbar digirin. Ango weha dikin, ku bi ya te qayil in û amade ne xwe biguherînin, lê her bi ya xwe dikin û wek xwe dimînin.

Rehê avakirina YE digihê sala 1957î. Piştî du salan, di 1959ê de, Tirkîyê ji bo şirkatiyê serî lê dide. Piraniya dewletên Rojhilata Ewropayê, ku heta berî çend salan jî aliyê Tirkîyê ve jî mîna welatên perda hesinî dihatin binavkirin, îroj endamên YE ne. Tirkîyê 45 salan li ber derî ye. Gelo ev ne şerm e bo dewletek ji ber xwe fedî dîke? Tirkîyê ne dikeve hundir û ne ji ji ber derî bi dûr dikeve. Tirkîyê ne ji dêrê re dibe, ne ji camiyê re; ne xwe ji dêrê dîke, ne ji camiyê. Tirkîyê welatekî ji dahatûya xwe ne bawer e.

Belê 45 salan li ber derî maye jî, hîn bawerî bi kesî nîne ku hebûna gelê kurd bipejirîne. Ew guhertinên ku guftûgo li ser wan nayên kirin, zelal nake; her di ortê de dilîze. Tirk guhertinan weha dikin, ku karibin hertim gavê şûnde bavêje. Loma serokwezîre wan ê kurd Eço derbarê pîrsa kurdan de digot, ku hesasiyetên wan hene. Îroj jî bo kurdan serê xwe xistine bin erdê; ne dixwazin bibînin, ne ji dixwazin bibihîzin. Zîne jî bûye hesasiyeteke. Ew tirk in, bi kriterên kesî naçin tu derê; ew diçin ku, kriterên xwe jî bi xwe re dibin.

Ger kurd hevî dikin, ku bi ketina YE wê pîrsa wan bê çareserîkirin, gelekî şaş in. Ev manipolasyon e.

Kurdekî Dêrsimî xelata Elmanyayê ya bilind wergirt

Seyidxan Kurîj

(Berdewamiya rûpela yekê)

Xelata Bundesverdienstkreuz her sal ji aliyê Weqfa Theodor Heussê ve bo 3000-4000 kesên ku bê pare karek civakî, sosyal û kulturî dikin, tê dayin. Weqfa Theodor Heuss di 26. Iona 1951ê de ji aliyê serokdewletê ve wê demê Theodor Heussê ve hate damezirandin. Serokwezîrên 16ê herêman Elmanyayê li ser wan kesên ku bo wê xelate tenê pêşniyazkirin, îkolanînan çêdikin û ger ew wan bo wergirtina wê xelate munasîb dibînin, ew wan kesên pêşeyî serokdewletê dikin. Gava serokdewlet jî wan kesên bo wergirtina xelate dipejirîne, xelate imza dîke û diçin herêma wî mirovê, ye ku bi wê xelata giranbûna tê nîşankirin.

Wek ku bûye adet, serokê Elmanyayê xelata Bundesverdienstkreuz bi xwe-diyên wê ve gîredide. Lê gava Musa Ataman bo wê xelate hate pêşniyazkirin û dayina wê bo wî hate erêkirin, Johannes Rau serokê Elmanyayê bu. Ew mina nema serok e. Ji ber vê yekê qaymaqamê herêma Rhein-Sieg Frithjof Kuhn xelat bi Atamanî ve gîreda. Komêk mezin ji kesayetî û siyasethanen elman û kurd beşdarî ahenga xelatkirîna bûn.

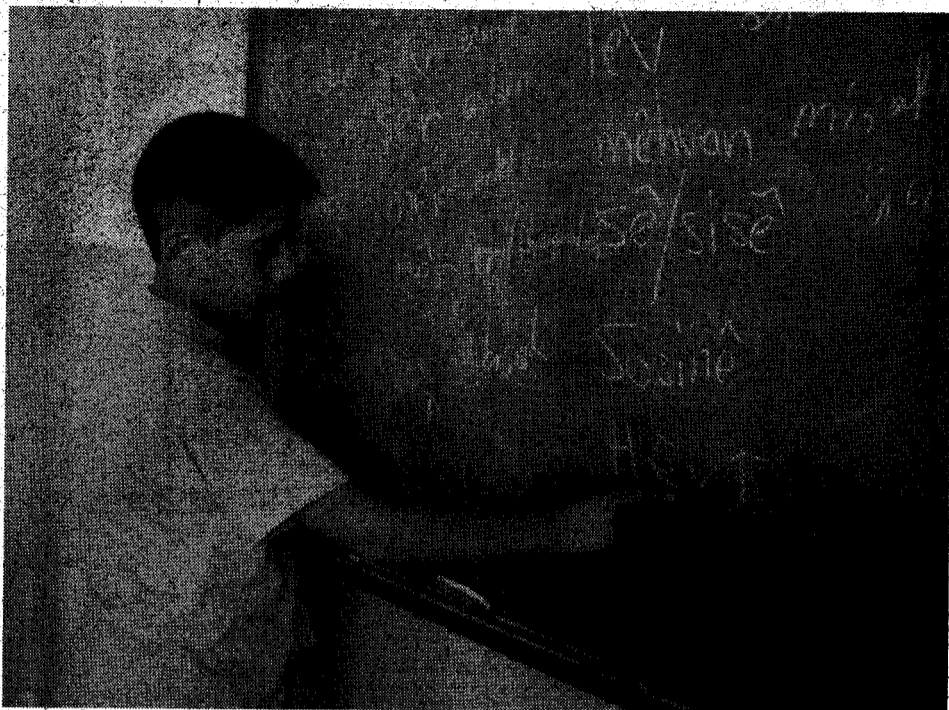
Musa Ataman ne tenê xebat bo civaka elmanî kiriyê. Ew herweha xwedî li nazîstîyê xwe ya kurdî jî derketiye û di 1971î de bi salana kurdî daye û hin jî dide. Wî di sala 1998ê de Komîta Biyanîyan li Rhein-Sieg damezirand; salekê piştê jî Civata Kurd li Rhein-Sieg/Bonn, Ataman di salên 1990/91ê de endamiya koma birevabûya KOMKARê kir û ji 1995ê û vir ve jî endamê koma birevabûya Komeleya Mafê Mirovan a Kurdî ya Navneteweyî (IMK) ye.

Musa Ataman bi salan e ku li Troisdorfê karê komelatiyê dîke û komeleya li wir jî bo kurdan û biyanîyan bûye navendeke sosyal, civakî û çandî. Komeleya Troisdorfê wek tradîsyon her sal bi karmendên berpirsiyar ên dergehên dewletê û hemû partiyên siyasî re cejna Neştazê pîroz dîke.

Musa Ataman xelata xwe ya yekemîn di sala 1994ê de girt. Wî di sala 1994ê de ji weqfa “Civil Courage” ya Ursula Kinkel, jina wezîrê Elmanyayê ve karek derve jî berê Klaus Kinkel, ji bo karek xwe yê li hemberî dimînayîtiya biyanîyan xelata “CURA” wergirt. Klaus Kinkel bi xwe xelata “CURA” jî bo xizmeta lihevkarîna elman û biyanîyan, pêşeyî Musa Atamanî ku.

Herweha Musa Ataman di sala 1977ê de ji bo xizmetên xwe yên di navbera gelê û çandana xelata “Rheinlandtaler” wergirt. Kesên ku ji 1976ê û vir ve di warê sosyal, aborî, çandî, kulturî û civakî de xizmeta herêma Rheinlandtaler kirine, wê xelate wergirtin. Musa Ataman biyanîyê yekem bû, ku Xelata “Rheinlandtaler” wergirt. Ew wê carekî jin ciwan bû.

Kursa Zimanê Kurdî ya Amdê dest bi perwerdeyê kir

Şagirtê kurd li Amedê fêrî kurdî dibe

DIHA

AMED (DIHA/PK) - Bi destpêka hindekarî û perwerdeya saala 2004-2005ê re, Navenda Hindekarîyê ya Kursa Zimanê Kurdî ya Taybet a Amedê ji dest bi perwerdeyê kir. Mûdirê kursê Vahit Guneş diyar kir, ku ev roj ji bo kurdan rojê miladî ye, lê ne pêkan e ku mirov bi kursan ji weje, dirok û çanda kurdan re bibe bersiv.

Bi Hindekarî û Perwerdeya sala 2004-2005ê re, Navenda Hindekarîyê ya Kursa Zimanê Kurdî ya Taybet a Amedê ji bi 180 şagirtan dest bi perwerdeya zimanê kurdî kir. Mûdirê kursê Vahit Guneş li ser vê yekê weha got: „Kursên zimanê kurdî ji bo me giring in. Lê ev kurs ji weje, dirok, çand û hunera gelê kurd re nikarin bibin bersiv; têrê nake. Kurd ji xwe bi zimanê xwe dizane û diaxive. Têistê taybet ewe, ku bi zimanê xwe ji cihanê fêm bike, bifikire û irove bike. Pêwîst e kurdî bibe zimanê zanîstê. Pêwîst e hemû kurd bi kurdî binivîsin û bixwînin.“

“Rojêke pîroz e”

Yek ji şagirtên kursê Seyfettin

Ateş (55) diyar kir, ku ev kurs ji bo kurdan gaveke giring e, lê têrê nake. Ateş xwest ku zimanê kurdî li dibistanan bibe zimanê perwerdeyê. Ateş weha axivî: „Ez meyleyê teqewidkirî me. Mirov xwe bi zimanê xwe nas dikin. Niha cara yekemîn e ku em dest bi kursa zimanê kurdî dikin. Ev kurs ji bo zimanê kurdî destpêk e. Zimanê kurdî bi kursê tenê nabe. Em dixwazin ku perwerdeya zimanê kurdî li hemû dibistanên Tirkîyê bê dayin.“ Yek ji şagirtên kursê Rubar Dîndar (9), ku diçe pola 4ê, destnîşan kir, ku ew zimanê xwe yê zikamakî pir nizane û ew ji bo hînbûna zimanê zikmakî hatiye kursê. Rûbar weha axivî: „Ji ber ku ez bi kurdî baş nizanim, bi dayik û birayê xwe re nikarim bikevim têkiliyê. Ji ber vê yekê, min dest bi kursê kir.“ Birayê Rûbar Firat Dîndar (13) ji diyar kir, ku ew li dibistanê ji bilî zimanê tirkî fêrî zimanê inglîzî ji dibin û got: “Em li dibistanê du zimanan dibînin, tirkî û inglîzî. Lê em perwerdeya zimanê xwe nabînin. Ji bo ku ez zimanê xwe yê zikmakî hîn bibim, ez hatim dibistanê.“

Zarokên Sambayê dê Pêşbirka Cîhanî ya Fotbolê vekin

FRANKFURT (PK) - Pêşbirka Cîhanî ya Fotbolê dê 9ê hezîrana 2006ê li bajarê Mûnix li Elmanyayê bi leystika di navbera çampyonê cîhanê Brazîl û hîlbijardeyê din dest pê bike. Pêşî hatibû plankirin, ku hîlbijardeya Elmanyayê beşdarî leystika vekirinê bibe, lê rahênerê wê yê nû Jürgen Klinsmann biryar stand, ku rê bidê Brazîlê. Ev yek bûye sedema aciziyêke mezin ji aliyê şaredariya bajarê Mûnixê, çimkî bi vê guhertinê ziyaneke aborî ya mezin di-

gihê bajari. Ji sala 1974ê ve çampyonê cîhanê pêşbirka cîhanî ya fotbolê vedike. Hîlbijardeya elmanî dê 3ê rojan piştî vekirina pêşbirka, leystika xwe ya pêşî pêk bîne. (SHB)

Suriyê çekên kîmyawî li dijî sîvîlîstên Darfurê bi kar anîn?

Hêzên taybetî yê surî di hezîrana borî de çekên kîmyawî li dijî gelê Darfurê li Sudanê bi kar anîbûn, weha rojnameya elmanî Die Welt ragihand. Li gorî rojnameyê, belgeyên istixbaratên rojavayî diyar dikin, ku têtstkirina çekên kîmyawî li ser gelê Darfurê bi zanebûna rêjîma Sudanê pêk hat. Ev têtst bûn sedema kuştina bi dehan darfurîyan.

Li gorî agahiyên belgeyên istixbaratên rojavayî, ku Die Welt bi dest xistine, berpirsyarên surî di gulana borî de li gel nûnerên hêzên leşkerî ên Sudanê kom bûn û li ser-pêxistina hevkarîya leşkerî di navbera herdu welatan de axivîn. Çavkanî diyar dikin, ku berpirsên surî amadebûna xwe bo hevkarîya di warê pêkanîna şerê kîmyawî de eşkere kiribû û ji sudaniyan re pêşniyaz kiribû, ku çekên kîmyawî li ser oposîsyona sudanî a çekdar a bi navê “Leşkerên Azadkirina Gelê Sudanê (LAGS)” têtst bikin. Lê ji ber di wê demê de guftûgoyên aşitiyê di navbera rêjîma Sudanê û LAGS de pêk dihatin, nûnerên sudanî pêşniyaza

têtstkirina çekên kîmyawî li ser gelê Darfurê kiribû. Çavkanî berdewam eşkere dikin, ku zanyarên Zanîngeha Surî ya Pêkanîna Şerê Kîmyawî li gel materyalên xwe li ser bi kêmanî pênc balafirên surî ji Şamê çûn paytexta Sudan Xartum.

Ne diyar e bê ew kinga pêk hatin. Lê li gorî agahiyên çavdêrên sudanî di nivîsareke malpera elaph a erebî de, ku di hezîranê de ji nişkê ve bi dehan laşên qeşakirî bo nexweşxaneyê el-Feşr li Xertumê hatin anîn. Li ser wan laşan birînen ecêb diyar dibûn. Çavdêran diyar kir, ku piştê leşkerên sudanî beşek ji avahiyê girt û grûpek ji pişîşkên surî ya nenaskirî bo lêkolînan derbasî wî beşî bû. Piştî çend rojan, ew laş ji nexweşxaneyê hatin derxistin.

Ev demek e, ku pisporên leşkerî agahiyên derbarê hevkarîya sudanî-surî di warê lêkolînan çekên kîmyawî de bi dest xistine. Herweha raportên oposîsyonerên surî diyar dikin, ku Suriyê çekên kîmyawî li ser girtiyên di zindanan wê de têtst dike. (SHB)

Bibe aboneya/ê Peyama Kurd

Nav / Paşnav:

Navnîsani:

Elmanya.
6 mehan: 50,00 €
Salekê: 80,00 €

Commerzbank Bonn
Konto: 1007947
BLZ: 38040007

Welatan Yekîtiya Ewropa
6 mehan: 60,00 €
Salekê: 90,00 €

Konto:
IBAN DE 36 380400070001007947
BIC: COBADEFF380

Ji bo welatên din têkiliyê bi rojnameyê re deyma.
Peyama Kurd, Thomas-Mann-Str. 22, 53111 Bonn, Germany
Tel: +49 (228) 18 00 654 - 18 00 655, Faks: +49 (228) 18 00 656
www.peyama-kurd.com, eMail: info@peyama-kurd.com

Ji bo kurdan kurdistanîya Kerkukê "xeteke sor" e

Hêzên kurd ên mezin li başûrê Kurdistanê dubare eşkere kir, ku Kerkuk "bajarekî kurdistanî ye û dê her kurdistanî bimîne." Ji bo wan kurdistanîya vi bajarê petrolê "xeteke sor e". Tirk he-wildanên xwe bo derbaskirina vê xetê her berdewam dikin. Lê di pirsra Kerkukê de, kurd yekdeng û yekhez in.

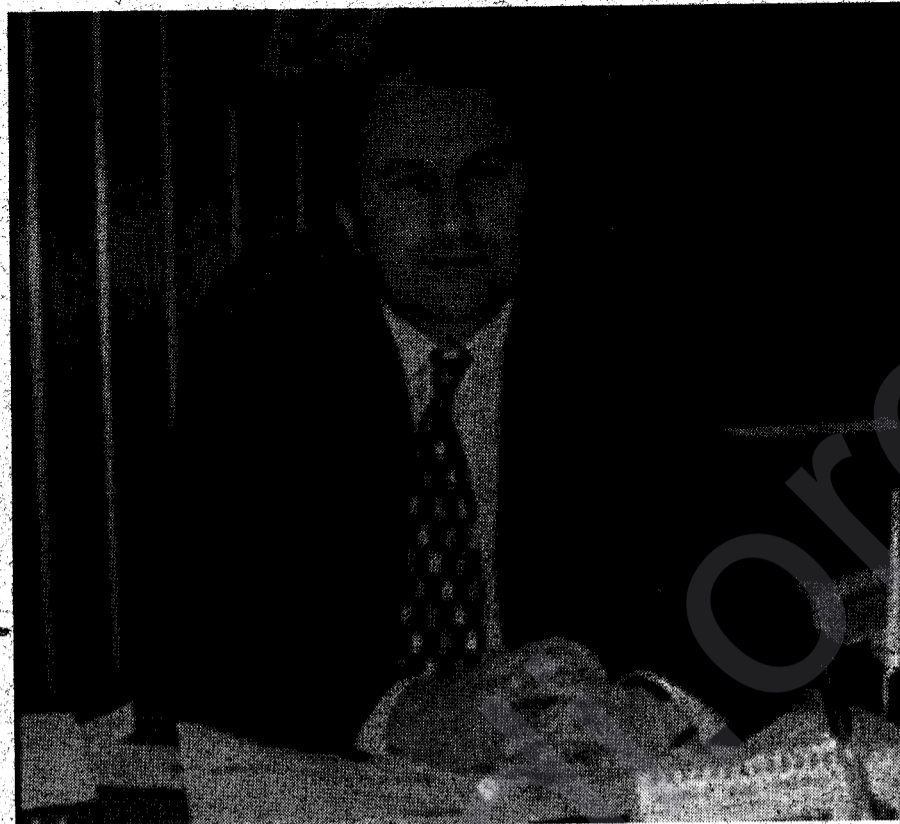
Serokê PDKê Mesud Barzanî careke din gotinên xwe yê derbarê Kerkukê û kurdistanîya wê dubare kirin û piştrast kir, ku ew "ji ya xwe danakevin" û li ser nasnameya Kerkukê ya kurdî "ti bazaran nakin". Barzanî eşkere kir, ku "Kerkuk dilê Kurdistanê û beşek ji coxrafiya wê ye". Herweha wî piştrast kir, ku ew amade ne bo parastina vê nasnameyê şerî bikin û bo "parastina destketiyên kurdan ên piştî şerî bi dest xistî, xwe bikin gorî". Serokê PDKê diyar kir, ku razibûna wan a bi birêvebiriya hevbeş a bajarê Kerkukê nayê wê wateyê, ku ew "dev ji nasnameya Kerkukê ya kurdî berdin."

Li aliyekî din, Yekîtîya Niştîmanî ya Kurdistanê ji kurdistanîya Kerkukê binxet kir û eşkere kir, ku "tevaya gelê kurd bo wê yekê dixebite, ku Hikûmeta Iraqê ya Federal ber bi berpirsariya

wê bo pêkanîna xalêya 58ê ji Zagona Birêvebirina Dewleta Iraqê bidehîne", ku hikûmetê mecbur dike, rewşa Kerkukê vegeerîne dema berî hatina Bees ser hikûmî. Ji wê demê de, beesiyên dest bi erebkirina bajarê Kerkukê kir û bi zorê bi hezaran hemwelatîyên kurd ji bajêr derxistin.

Li ser heman pirsê, birêvebirê rêxistinên YNKê li Bexdadê Sedun Fîlî ragihand rojnameya erebî el-Hayat, ku "Kerkuk bajarekî kurdistanî ye û dikare bibe mînakê bo birayeti û jiyana kurd, ereb, türkmen û aşuriyan li gel hev." Fîlî piştrast kir, ku kurd "piştgiyariya pêkanîna ferdalîzmê bo tevaya parêzgehên Iraqê dikin", bi şertê ku Herêma Kurdistanê bikaribe mafê xwe yê pêkanîna referendûmekê derbarê çarenûsa xwe ya siyasî û rewşa xwe ya qanunî biparêze.

Li Silêmaniyê, Qunsilê britanî li Kerkukê ji aliyê xwe ve diyar kir, ku çareserkerina problemên Kerkukê dikare bibe "mînakê bo çareserkerina hemû pirsgerêkên Iraqê." Wî eşkere kir, ku gava yekemîn bo vê yekê vegeerandina kesên koçberkirî bo ciyên wan û pêşkêşkirina xizmetan bo wan e. (SHB)

Cîgirê Waliyê Musilê Xusro Goran: "Terorîstan li Telehferê eniyek hevkar pêk aniye"

Peyama Kurd - Stockholm

"Musil bajarê kurd û ereban e. Lê navenda Musil bi taybetî ji aliyê joran ji rojhilatê Musilê ne Kurdistan e. Ev aliyê Musilê, ku bi coxrefiya Kurdistanê ve ye, bi giranî ji xwe xwedî rûniştvanên kurd e. Hêzên hevkarên ji wê weha bi nav dikin; gava qala Musilê dikin dibêjin: city (bajarê) kurdan (ji aliyê kurd re) û city a ereban (aliyê ereban qesd dikin). Heta berî demekê Musil nebûbû cîgahê xerabî û terorê, lê di dema dawî de hin destên derve û teroristî dixwazin ewleyî û aştiya civatî li Musil û herêma Musilê heyî xera bikin." Ev gotinên cîgirê waliyê Musilê Xusro Goran in, ku di civînek berferêh li Stockholmê de di dawîya hefteya berê hate lidarxistin.

Civîna Xusro Goran bi qasî 2 seetan dom kir û ew bi awayekî berferêh li ser rewşa Musilê rawestiya. Pirsên girêdayî Iraqê û bi taybetî Kurdistanê ji anî zimên.

Li gorî Cîgirê Waliyê Musilê, li Telehferê pîrsek girêdayî turkmenan tune ye. Ev qeşbalixî ku Turkiyê di dema dawî de li ser "tevkujî" yan ji "paqîjîkirina civata turkmenan li Telehfer" dike, eleqeya wê qet bi rastiyê re nîne. Li wir tu tevkujîyek nîne, şerê heyî li hember terorîstan e, ku tê xwestin ku tadeyek li xelkê sîvil ji nebe. Girêdayî vê babetê, Xusro Goran diyar kir: "Telehfer yek ji mezintirîn qezayên Iraqê ye. Rûniştvanê bajêr bi zêdeyî ereb in, lê herweha kurd, turkmen, aşurî û keldanî ji hene. Turkmenên Telehfer xwe wekî kêmneteweyek turkmen jî dibînin. Ew wekî mezheb girêdayî şîiya ne û ev yek ji wan re gelek giringtir e. Yek ji berpirsîyarên herî bilind ji partiyek mezin a şîiyan jî yek turkmenan e. Bandora wan li turkmenan gelek gelek zêdetir e, wekî ku ya Eniya Turkmenên Iraqê heyî. Li Telehferê bera-gayên Partiya Demokrat a Kurdistanê û ya Yekîtîya Niştîmanî ya Kurdistanê jî hene.

Di dema dawî de, terorîstan ev herêm ji xwe re wekî bîngehekê bi kar tinin. Leşkerên el-Mehdî, hin hêzên beesî yê kevin û rêxistinên bi el-Qaîdayê ve girêdayî, herweha yê ku ji aliyê hin dewletên drawse ve tên, bi hevdu re li hember hêzên hevkarên û pêvajoya demokratiya Iraqê ketine nav xebatek gelek nêzik. Di pratîkê de, di nav eniyekê de cî digirin. Ev xebata teroristî ne mumkin e bête qebulkirin. Armanca wê tekbîrîna ewleyî û aştiya deverê ye. Karê tê kirin jî, li hemberî van terorîstan e. Hewildanek fireh tê kirin, ku tade li xelkê sîvil nebe. Ew spekulasyonên ku tên kirin, ku peşmerge hatine Telehferê, ji ne rast in. Şerê li wir tê kirin, ji alî hêzên hevkar û leşkerên hêzên neteweyî yê Iraqê ve tê birêvebirin.

Rûniştvanê Telehfer bi zêdeyî ne turkmen, lê ereb in. Li bajêr, bi qasî ji %30 turkmen hene. Ya xerîb jî ev e, ku ew bi xwe, xwe wekî turkmen bi nav nakin. Dibêjin: "Em ereb in, lê bi zîmanê turkmenî qise dikin. Em ji aliyê osmaniyan ve gava ev cîgah dagir kirine, asimîle bûne. Em ereb in!" Niha çima Turkiyê li ser vê babetê dengê xwe weha bilind dike, tevliheviyan durist dike, bi rastî ez tê nagihêjim. Ger Turkiyê bixwaze ku xebata dijî terorîzmê û hêzên neteweyî yê li Iraqê di pêvajoya demokratiyê xebatê nekin, ew derbeyekê li xwe bi xwe dixê. Piştgiyariya hêzên êkstrêmîst ne di berjewendiya Turkiyê bi xwe de ye. Em naxwazin em destên xwe bixînin nav pîrsgirêkên dewletên derve, lê divê ew jî rêza pêvajoya demokratiyê li Iraqê û Kurdistanê bigrin."

Yek ji giringtirîn babetên ku cîgirê waliyê Musilê anî zimên, daxwaza beşdariya kurdan di serjimartina Iraqê de bû. Goran got, ku kurdên li derveyî welêt divê di pêvajoya serjimartina Iraqê de gelek aktîv cî bigirin. Ji ber ku girêdayî vê dêjimara kurdan û mafê kurdan di desthilat û birêvebiriya Iraqê de xuya bibe.

Dadgeha Bilind dê li doza kuştina Anna Lindhê binere

STOCKHOLM - (KK/PK)

Dadgeha Bilind a Swêdê biryar da, ku ji nû ve li doza kuştina Anna Lindhê binere. Bi bihistina biryarê, kêfxweşiyeke mezin di civaka Swêdê de diyar bû. Herweha hat diyarkirin, ku hêviyên mirovan ên ji bo civaka hiqûqê bi vê biryarê xurtir bûn. Hemwelatîyên Swêdê kêfxweşiya xwe anî zîmanî û got, ku hêviyeke mezin li ba wan heye, ku edalet dê ciyê xwe bibîne û xwîna Anna Lindhê dê li erdê nemîne.

Dadgeha Bilind biryara xwe roja duşema 13.09.2004ê diyar kir. Bi wê biryarê hat ragihandin, ku Dadgeha Bilind dê li dozê giştî binere. Piştî danzanîna biryarê, serekdaxwazê Krister Petersson diyar kir, ku ev cara siyem e, ku li vê dozê dê bête nerîn û loma jî dê gelek balkêş be. Li gorî wî, giring e ku Dadgeha Bilind xuya bike, bê çî şertên wê dê hebin. Hin şirovekarên jî di warê tendurustîya Mijailo Mijailovici de bal kişand ser hizrên pisporan ên cuda û diyar kir, ku vê rewşê di warê biryara Dadgeha Bilind de rolek levistiye.

Mêrê Anna Lindhê Bo Holmbergî jî bo biryara Dadgeha Bilind kêfxweşiya xwe anî zîmanî û got, ku hêviya wî ew e ku Dadgeha Bilind dê di encama lênerînê de biryareke weke biryara dadgeha destpêkî bide û kujerî bi cezaya miebedê ceza bike. Bo Holmbergî got: "Ez pîr kêfxweş im. Ev hem ji bo mal-

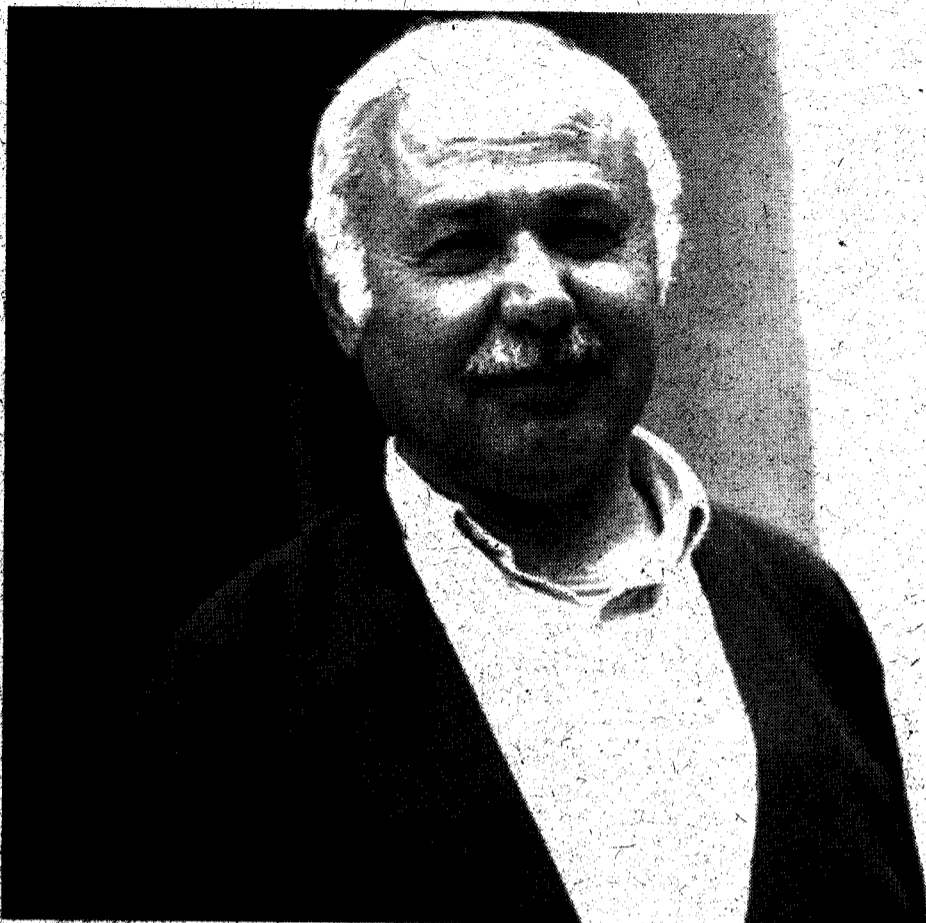
batê û hem jî ji bo civaka hiqûqê tê wateyek e mezin."

Dîsan di çapemeniya Swêdê de diyar bû, ku biryara Dadgeha Bilind bi aparêzerê Mijailovici Peter Althinî zêde ecêb nehatiye. Ew dibêje baştir e ku Dadgeha Bilind dê li dozê giştî binere.

Weke tete zanin, Mijailo Mijailovic di Dageha Destpêkî de bi cezayê miebedê hatibû cezakirin, lê Dadgeha İstinafê ev biryar guhertibû û hikûmê tedawiya psikolojik dabû.

Mijailo Mijailovic di 11.09.2003ê de wezîra derve ya Swêdê Anna Lindh bi kêrê kuştî û piştê diyar kir, ku "hin dengan" ew bo vê kiryarê dehfandin.

Dema Şerefkendi hate terorkirin, ez li Mykonosê bûm!

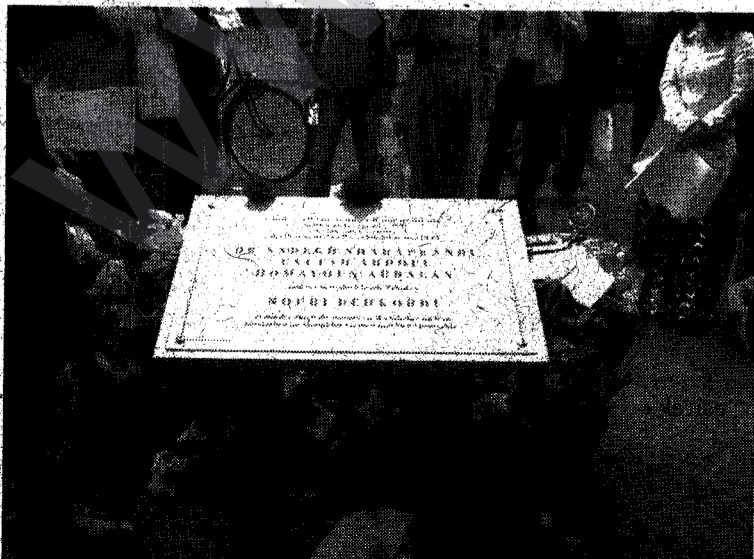
Dr. Sadiq Şerefkendi

Esfendyar Sadiq Zada*

Bûyera terorkirina Şerefkendi û hevalên wî mijareke gelek li ser hatiye gotin û nivîsîn. Ez wek şahidekî ku li ciyê bûyerê bûm û bi saxî mame, dixwazim biranînên xwe ji bo dîrokê derbarê vê bûyera terorîstiyane û xwîlawyane bi-axivim.

Roja 17ê îlonê, di navbera demjimêr 7 û 8ê êvarî de, min serdana hevalê xwe Ezîz Tebîb Xefarî xwediyê xwaringeha "Mykonos" kir. Piştî bixêrhatin û hal pirsînê, min dît ku Ezîz asayî ne dihate ber çavên min û nîgeran bû. Ji ber vê wî got ku mêvanên wî yê xoştîvî hene û xwarinlêner nehatibû. Wî ji min re got: "Were em bi hev re xwarinê amade bikin." Ez ji rast razî bûm û em ketin karî. Di dema karî de, Ezîz ji min re got ku hejmarek ji serkêşên Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê wê şevê mêvanên wî bûn. Wî ez vexwendî rûniştina bi wan re kirim û min ji piştî piçek hizirkirinê xweşaliya xwe ji bo

Tabloya bibiranîna şehîdên Mykonosê

vê çendê diyar kir.

Dema ku xwarin amade bû, em bi hev re çûn bo jora taybetî ya mêvanan, ew jore diket hindava bexçeyekî û ji derve bi temamî nava jorê tê dîtîn. Dr. Şerefkendi bi germî ez li ber sînga xwe girtim û pêşwazî li min kir û ciyê min li tenişt xwe kir.

Piştî demeke rûniştinê bi wan re, xwarin amade bû, ji ber wê ez ketime allkarikirina Ezîzê hevalê xwe û dema ku me hemû tişt danîn, ez ê dawiyê bûm, ku çû jorê û min dî, ku li ciyê min şehîd Nûrî Dehkurdî rûniştibû; tenê kursiyek li dawîya rêza Şerefkendi mabû, ez li wir rûniştim. Di dema nanxwarinê de, min temaşeya wan kesan dikir ên ku min nas dikirin. Ji wan Nûrî Dehkurdî bû, ku min ew li hin ciyên din dîtibû. Herweha min Perwêzî Destmalçî û Mesud Mir Raşîd dîtîn, ku min ew berî niha du-sê carên din li heman xwaringehê dîtibûn.

Dr. Şerefkendi ji me re got: "Biryar weha bû, ku ev rûniştin sibe bi şev bête lidarxistin. Lê ji ber ku divê em sibe bi şev li bajarê Köln beşdarî rûniştinê bikin, me ev civîn bi pêş-xist."

Hêjayî gotinê ye, ku ta dema nanxwarinê Ezîz û Nûrî Dehkurdî di rêya telefonan re hewil dida, ku hejmareke bêtir ji kesan vexwendî wê rûniştina xwarinê bikin. Wan carekê

ji min hate xwestin, ku ez bi trimbêla Ezîzî biçim dî Ebdela Izet Por, çimkî Dr. Şerefkendi dixwest wî di wê şevê de bibîne. Lê li dawiyê pêwistiya wê yekê nebû.

Ciyê tēbîniyê bû, ku ji destpêka hevnaşina min bi wan re ta dema jorketina terorîstan, ez tim di hizira wê çendê de bûm, çawa rêberên PDK-î bi kesine nedîtî û nenas kirî re di xwaringehê de rûniştin. Min hizir dikir, ku polisên elman li derveyî xwaringehê bi paraztina van siyasetyanan radibû.

Dora demjimêr 11ê bi şev bû, dema min guhê xwe dida axavtina û xwe mijûlî parîya xwe ya dawiyê bûm. Ji nişkê ve, min dît, ku gule li ser maseya me ketin. Min serê xwe bilind kir û min zilamekî serfêşartî li gel reşşekê di destên wî de dît, ku çawa li beramber Dr. Şerefkendi rawestiyabû û gule lê dibarandin. Hema ji nişkê ve min xwe di bin maseyê de dît. Di heman demê de, dengê gule û piyên wan kesan dihat, ên ku ji xwaringehê bo derve direviyan. Paşî, ez ji bin maseyê derketim û min dît, ku du kes ji wan çar kesên ku li beramberî min rûniştibûn, ketine ser erdê. Ezîzê hevalê min ji di rewşeke pir xerab de bû û gelek nema bû, ku ew ji bikeve erdê. Yekser min ew li ber sînga xwe girt û berê xwe da dergê derve, da ku wî bigihînim nexweşxaneyê. Dr. Şerefkendi hinase tê de nema bû. Lê destikê kursiyê rê li ketina wî girtibû. Dehkurdî li ser sînga xwe ketibû ser maseyê û xire-xir dikir. Di vê demê de, polisê elmanî gîha û ji min re got: "De-

stên xwe bilind ke." Lê mixabin dem bi ser ve çûbû.

Lêkolîn çend rojan berdewam kirin. Wan ez dibîrîm çend ciyan û wêneyên çend terorîstan nişanê min dan, bi taybetî ew kesê ku reşş di destên wî de bû.

Piştî demekê, polisên elmanî ragihand, ku ew kesên peywendî bi vî karê terorîstî heye, hatiye girtin. Beriya ku me bibin wî ciyê ku terorîstê girtî tê de bû (li derdora bajarê Köln), Destmalçiyê ku yek ji şahidan bû, ji min re got: "Ev zilamê ku hatiye girtin, ereb e. Li gori agahiyên wergêrê wî, ew xelkê Libnanê ye. Were em bi tevde bêjin, ku ev ew kes e, yê ku reşş di destên wî de bû." Min bersîva wî de da û got: "Wan em ji ber wê rûdana li xwaringehê anîne vê derê, ne ji bo wê ku em li axavtina wergêrê ereb guhdari bikin."

Paşî diyar bû, ku evê girtî ne ew bû, yê ku reşş di destên wî de bû. Belkî yekî din bû, navê wî Yûsiv Emin bû û rola wî tenê çavdêrikirina xwaringehê bû. Kesî ji me ew nedîtibû.

Piştî hate zanîn, ku ew zilamê reşş di destên wî de bû, terorîstekî îranî yê navdar bû, navê wî Seyid Cemalîdîn Cuhumî. Destên wî di gelek karên terorîstî de li bajarê Cuhum hebû. Yekser piştî pêkanîna karê xwe yê terorîstî li Mykonos, ew bi pasporteke îranî ya diplomasi firi Îranê.

* Yek ji xebatkarên berê yê Partiya "Tude" ya Îranê. Ew niha li Berlîna partexta Elmanyayê dijî.

Komkujiya Mykonos

Sekreterê gisti yê PDK-î Dr. Sadiq Şerefkendi, berpirsiyarê partiyê yê Ewropayê Fetah Ebdullî û endamê partiyê Humayun Erdelan û hostekî doza kurd Nûrî Dehkurdî di 17ê îlona 1992ê de li Berlînê li xwaringehê bi navê Mykonos ji aliyê terorîstên îranî û libnanî ve hatin kuştin. Dadgeha îdarî ya Berlînê piştî kir, ku diplomatên Îranê li piştî kustiya Dr. Şerefkendi û hevalên wî bûn. Dadgehê rêjûna Îranê tawanbarî wê kustare kir.

"Çar kesan - ji wan dudoyên îranî û dudoyên libnanî bûn - bi kustiya siyasetyananê kurd rabûbûn. Kujerek revî Îranê û nehate girtin. Yê din, Kazim Darabî û herduyan libnanî Mihemed Ertîs û Ebar Rhyael, ku bi xwe endamên Hizbullah in, hatin girtin û derketin pêşiya dadgehê. Dadgeha Berlînê dibiryarê xwe ya roja 10ê nîsana 1997ê de diyar kir, ku serokê komara Îranê û serokê rehbera dinî Ayetullah Xameney biryara kustiya wan siyasetyananê dabû û kujerên jî biryara wan bi ci anî. Dadgehê Darabî û Rhyael bo tevaya jiyana wan şandin zindanê. Mihemed Ertîs 5 sal cezaya girtinê standin, ew niha serbest e.

Dewleta Îranê di derheqê biryara Dadgeha Berlînê de, nerazibûna xwe nişan da. Karmendên dewetê hatin Elmanyayê û bi berpirsiyarên elmanî re li ser tēkiliyên aborî guftûgo kir. Dewleta Îranê gef li dewleta elmanî xwar, ku peywendiyên xwe yê aborî qut bikin. Berpirsên elmanî eskere kir, ku "li Elmanyayê dadgeh serbixwe ne" û ew "nikarin mudaxeleya karê wan bikin." Di dawiyê de, herdu dewletan pirs-girêkên xwe yê diplomatîk û aborî çareser kirin.

Tabloyeke ji bo bibiranîna şehîdên Mykonosê

Bi inisyatiya rexistinên kurdan ên li Berlînê, Parlamana taxeke Berlînê ya bi navê Charlottenburg-Wilmersdorf, ku xwaringeha Mykonos li wir bû, biryar girt ku tabloyeke ji bo bibiranîna şehîdên Mykonosê li ciyê kustare bi ci bikin. Tablo di 20ê nîsana 2004ê de bi beşdarbûna komekî siyasetyan û kesayetiyan elmanî û herweha bêtirî 500 kurdên ji gelek welatên ewropî hate bicîkirin. Ev tablo ji aliyê hin rexistinên kurdî û kesên welatparêz ve hat fiinsekirin.

Li ser tabloyê ev gotin hatine nivîsîn:

"Di roja 17.09.1992ê de, li vî ciyê di xwaringeha Mykonos de, Sekreterê Gisti yê Partiya Demokrat a Kurdistanê-Îran Dr. Sadiq Şerefkendi, Fetah Ebdullî, Humayun Erdelan, di gel siyasetyanê nîsteciyê Berlînê Nûrî Dehkurdî, ji aliyê desthilatdaranê Îranê yê wê demê ve hatin kuştin. Wan jiyana xwe ji bo xebata azadiyê û mafên mirovî ji dest dan."

Guhê çepê strankêş e, yê rastê zimankêş e

WAŞINGTON
(dpa/PK) - Zarokên nûçebûyî bi guhên xwe yên rastê baştir zimên dikşînin û bi yên çepê awazên muzîkê. Ev encama lêkolînên pisporemerîkî ye, ku di rojnameya zanistî Science (hejm. 305, r. 1581) de hatiye weşandin. Li

cem zimanî bêtir beşê mejiyî yê çepê, ku bi guhê rastê ve di tevneke teng de girêdayî ye, çalak e. Û beşê mejiyî yê rastê bêtir awaz û muzîkê dixebitînin.

Lêkolîner Yvonne Siniger ji Zanîngeha Kaliforniyayê li Los Angeles û Barbara Cone-Wesson ji Zanîngeha Arizonayê lêkolînên derbarê astê guhdarkirinê li ba 1593 nûçebûyan pêk anîn. Siniger got, ku mirov tim

di wê baweriyê de bû, ku guhê wî yê çepê û rastê funksyoneke wekhev pêk dianî. "Ji ber vê yekê", weha Siniger, "me bawer dikir, ku ne giring e bê li ba mirovekî kîjan guh nedurust e. Lê niha em dibînin, ku ev bi xwe dikare xwedî bandoreke mezin be li ser fêrkirin û têgihiştina zimanî." Lêkolînên ku berî niha pêk hatibîn, vê yekê piştrast dikin. Ew eşkere dikin, ku zarokên xwedî şaşitiyên di guhdarkirinê de di guhên wan ên rastê de ji yên xwedî problêman di guhên wan ên çepê de bêtir rastî zehmetiyan dihatin. Barbara Cone-Wesson got, ku lêkolînên wan diyar kir, ku prosêsa guhdarkirinê di guhê de dest pê dike berî ku mejî wê bikşîne. (SHB)

di wê baweriyê de bû, ku guhê wî yê çepê û rastê funksyoneke wekhev pêk dianî. "Ji ber vê yekê", weha Siniger, "me bawer dikir, ku ne giring e bê li ba mirovekî kîjan guh nedurust e. Lê niha em dibînin, ku ev bi xwe dikare xwedî bandoreke mezin be li ser fêrkirin û têgihiştina zimanî." Lêkolînên ku berî niha pêk hatibîn, vê yekê piştrast dikin. Ew eşkere dikin, ku zarokên xwedî şaşitiyên di guhdarkirinê de di guhên wan ên rastê de ji yên xwedî problêman di guhên wan ên çepê de bêtir rastî zehmetiyan dihatin. Barbara Cone-Wesson got, ku lêkolînên wan diyar kir, ku prosêsa guhdarkirinê di guhê de dest pê dike berî ku mejî wê bikşîne. (SHB)

Tabloya „Mykonos“ a hunermendê kurd Cemal Ebdo („Mîrê Hêkan“) têkiliya kujerên siyasethanên kurd, ên ku di 17.09.1992ê de li xwaringeha Mykonos li Berlinê ji aliyê terorîstên îranî û libnanî ve hatin kuştin, bi dewleta Elmanyayê re eşkere dike. Herweha ew agahdariyên di navbera kujer û balyozxaneyê Îranê ya li Elmanyayê zelal dike. Li aliyekî din, ev tablo Pîrsa Kurdî bi siyaseta navneteweyî re dide nîşan. („Mykonos“, sal1995, 190x90x12) *Ji amud.com*

Di avisbûnê de nexweşiya şeker

Jinên ku di dema avisbûnê de kiloyên zêde distînin, zikê wan zêde dinexweşe û zaroka gir hildigirin. Divê ew bê şik serî li dokto nel Diabêtes Mellîtûs” li ba jinan di dema avisbûna wan de dest pê dike.

Hefteyên krîtîk

Jinên avis, ên ku şika nexweşiya şeker bi wan re hebe, divê di 24-28 hefteyên avisbûnê de herin ser doktokekî, xwe saxtî (kontrol) bikin û ceribandina glûkozê (şeker) bikin. Heger di wê testê de pîvana şeker bilind be, mana xwe ev e, ku bi zarokê re kêmbûna şeker û kalsiyumê heye.

Zaroka ku gir û qelew bê dinyayê, gelek caran bi wan re hinek anormalî peyda dibin, mîna: nexweşiya derengpêşketina cegerê û pisgîrêkên dil. Jinên xudan nexweşiya şeker berî ku avis bibin, divê li xwe haydar bin. Ev ji bo tenduristiya zarokê pêwîst e.

Aliyê rastê „zora“ yê çepê dibe

Lêkolînerên elman diyar kir, ku aliyê bêvilê yê rastê gelek caran ji yê çepê çêtir bêhn dike. Lêkolîner dibêjin, ku sedema vê yekê dikare ew be, ku navenda bêhnkirinê li aliyê mejî yê rastê xurtir e.

EURENTA
ŞEWIRMENDIYA SERWET A EWROPI

Financial Check

Armanê û daxwazên we ji bo me giring in

Em endametiya sîgortayê bêyî ku naverok bê guhertin, maqûlane dikin.

Em destketinên şexsî û bazirganî yên zikatê berbiçav digirin.

Em dibin alîkarê avêtina hîmên xaniyên we.

Em di mercên herî maqûl de, kredîta avahiyê bi dest dixin

Em sîgortayên jiyan û teqawîtê pêşkêş dikin.
(Peymanên hetanî serê salê ne tevî zikatê ne.)

- ▶ Sîgorta qeze û brîndariyê
- ▶ Sîgorta trimbêlan
- ▶ Sîgorta avahiyê û tiştên din
- ▶ Sîgorta berpirsiyariyên şexsî û bazirganî
- ▶ Sîgorta dadmendiye

Hûn dikarin van hewcedariyên xwe bi awayekî maqûl ji me bi dest bixin.

Ji bo agahdariyên derbarê van babetan, bi me re bikevin têkiliyê.

Seliha Koç
Landesdirektorin

EuRenta Landesdirektion Köln • Venloerstr 25. 50672 Köln

Tel.: 0221 569590 - 0 • Fax: 0221 569590 - 10

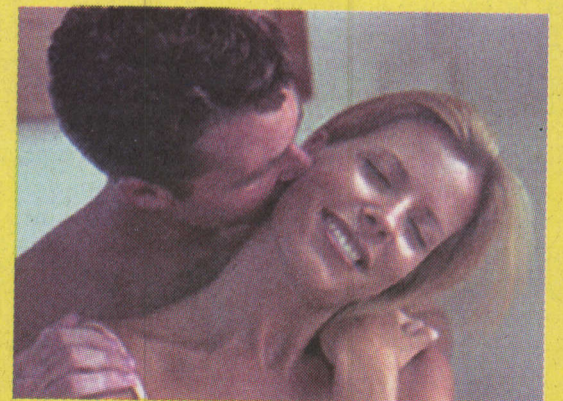
Dermanê jiyanêke dirêj: SÊKS!

Pisporên zayendê eşkere kir, ku zayendeyek bi rêk û pêk derî ji jiyanek dirêj û bextewar re vedike. Li gor lêkolînan, sêks ji bo tenduristiye ji gelek dermanan berhemtir û çêtir e.

Li gorî ku pispor diyar dikin, mîrên ku hefteyê pênc caran sêksê dikin, bi wan re rîzîkoya penceşêra (kanser) prostatayê kêm dibe. Sedema wê jî ev e, ku madeyên penceşêrê bi riya sêksê ten avêtin. Di jinan de jî rîzîkoya penceşêra çîçikan kêm dibe.

Lêkolîner dibêjin, ku sêks rê li ber serêşa giran (mîgren) digire û eşê kêm dibe. Sedem ev e, ku di dema pêkanîna sêksê de mejî dikeve nav tevger û livbaziyeke mezin.

Di lêkolînên ku di 10 salan de li ser 3.500 kesan hatine çêkirin de, diyar bû, ku kesên di hefteyê de sê caran sêksê dikin, li gorî yên din 10 salan ciwantir xuya dikin. Herweha eşkere bû, ku sêks rê li ber dêpresyonê digire. Sêks ji bo dil jî baş e û yên ku di hefteyê de gelek caran sêksê dikin, bi wan re rîzîkoya krîza dil kêm xuya dibe. Herweha sêks brînen di lês de zûtir dicebirîne û berxwedana bedenê xurtir dike.

Heyama Nû

Ji bo çi Heyameke nû?

Ibrahîm Seydo Aydogan

Me di nivîseke xwe ya kevin de ev hevokên jêre nivîsandibûn:

"Ev bîst û pênc sal in, ku edebiyata kurdî du gavan ji bi pê_ ve neketiye! Ev bîst û pênc sal in, ku hejmara firotina berhemen kurdî bi ser du-sê hezaran neketiye! Kesên ku weke afirînerên edebiyata kurdî li kokteyl û resepsiyonên biyaniyan digerin, du qûç ji li qûçên berê zêde nekîrine!"

Pi_tî wê nivîsê, hewcedari bi_ iroveyekê heye:

Weke ku tê zanîn, heta salên 1980î, dema siyasetvanên kurd ên bakurî weke pê_iyên xwe yê serê sedesala bîstan daketin biniya xetê û ji wîza ji berê xwe da Ewropayê, ku bi awayekî simbolîk weke destpêka edebiyata kurdî ya hemdem (!) tê qebûl kirin, nivîsandina bi zimanê kurdî (mebest kurmançî ye) di berhemdariya kurdan a edebî de hê nebûbû karaktera sereke. Hejmara nivîskaran gelekî kêm bû û berhemdarî ji qels bû. Wek minak, di warê romanê de tenê sê nivîskarên kurmançixêv derketibûn (Erebê Şemo, Eliyê Ebdilrehman û Heciyê Cindî) û wan ji heta hingê bi gi_tî heft roman nivîsandibûn.

Romana Erebê Şemo (Şivanê Kurd, 1935) cara yekem di sala 1977ê de ghi_tiyê bakurê Kurdistanê (we_ anxaneyê Ozgurluk Yolu, Stenbol). Mirov dikare bi hêsanî bibêje, ku heta wê demê hayê kesî jê tune bû, ku roman bi kurdî ji karibû bihatana nivîsandin.

Vaye bîst û heft sal di ser çapa ve berhemê ya nû re (ger em behsa çapa wê ya 1947ê, ku li Beyrûtê ji aliyê N. Zazayî ve hatibû kirin, nekin) derbas

bûye. Ji wê salê û vir ve, 75 romanên kurdî çap bûne. Bi sedan berhemen bi kurdî hatine nivîsandin û çapkirin. Hejmara romannivîsên kurmançixêv sisê bû, bûye 49. Niha hejmara nivîskarên me bi gi_tî li derdora 750î ye. Lê belê, hejmara hemû nivîskarên ku di pêncî û heft hejmarên Hawarê de nivîsîne, 60î derbas nake.

Ewqas sal derbas bûn, lê ka di nivîskariya kurdî de îroj ji hejmara nivîskar û berheman pê_ ve çi hatiye guhertin?

Gava ku mirov bala xwe ba_ bide herdu romanên me yê pê_in Şivanê Kurd û Xatê Xanimê (Eliyê Ebdilrehman, 1958) û wan bide ber romanên me yê nûha, an ji mirov çirokên Hawarê bide ber çirokên me yê nûha, mirov dê di warê bikaranîna kurmançiyê û vegotinên edebî de pê_ ketineke gelekî berbiçav nebîne. Pê_ ketina di hunera vegotina edebî de, ya ku ji berhemen zimanên din hatiye hêlîn û diviya bandora xwe li berhemdarên kurd ji bikiraya, mixabin bi awayên gelekî xe_im di berhemen wan de xwe dide der. Derfeta zanîna zimanên biyanî ji dêleva ku bandoreke ba_ li nivîskarên me bikiraya, mixabin bandoreke gelekî neyînî û ji bo zimanê me xeternak li wan kiriye. Heke mirov bala xwe bide berhemen ku vê dawiyê li bakurê Kurdistanê tene nivîsandin, mirov dê vê pirsgirêkê ba_ tir fahm bike.

Divê çapkirina berhemeke kurdî ya edebî ne ewqasî hêsan bûya!

Hingê?...

Ma gelo ziman têra me nake? An pirsgirêkek di nivîskari û we_ angeriya me de heye?

ibrahimseydo@hotmail.com

"Pira Delal" careke din vedigere delalbûna xwe

Pira Delal-Zaxo

ZAXO (PK) -Bajarê Zaxo li başurê Kurdistanê bi Pira Berî (Pira Delal) navdar e û her dema navê Zaxo tê navê, Pira Delal ji pêre ye. Ev pir dikeve ser rûbarê Xabûrî û dirêjiya wê dora 100 metre û yeke ji şunewarên derîna Kurdistanê ye. Hin jêder dîroka avakirina wê vedigerînin bo serdema Îskenderê Yonani û hin ji dibêjin ku li serdema Mîrnişîna Badînan hatiye avakirin.

Demake dirêj ev pir di rewşeke xirab de bû û her kesê ku temaşeya wê dikir, digot: "Ev pir bêtir xwe ranagire û li demake nêzik wê biherife, çimkî ew ji

mêjde nehatiye nûjenkirin."

Li vê dawiyê, hikumeta herêma Kurdistanê bi karê nûjenkirina vê pirê rabûye û dravekî mezin jê re terxan kiriye û niha kar tê de tê kirin. Ev pêngava hikumeta herêma Kurdistanê pêngaveke ji bo parastina samanê Kurdistanê ku nişana kevnatî û şaristaniya wê ye û pênaseya neteweya kurd e.

Hêjayî gotinê ye, ku gelek ciyên gozarî wek kafeteriya û bexçe li derdora Pira Delal ji bo bêhnvedana seyranîyên ku salane bi sed hezaran ji bo dîtina vê pirê seredaha bajarê Zaxo dîkin, hatine dirustkirin. (SA)

Dîroka 6000 salî ya Mezopotamiyayê di pirtûkekê de

Stuttgart (amude.com) - Rojnamevanê zanyariyê yê elman Wolfgang Korn dîroka 6000 salî ya Mezopotamiya di pirtûkeke qalind de ya bi navê „Mesopotamien - Wiege der Zivilisation“ (Mezopotamiya - Derguşa şaristaniyê) berhev kiriye. Mezopotamiya Kurdistan, Iraq, Iran û Suryayê di navbera çemên Furat û Dicleyê de hembêz dike. Bi kultura xwe, ew li cihanê herêma herî dewlemend e. Ji ber vê yekê, jê re „Derguşa şaristaniyê“ tê gotin. Wolfgang Korn zanyariyên dîrokî bi şeweyekî balkêş û zimanekî hesan pêşkêş dikê. Dora 120 wêne dihêlin ku xwendina vê pirtûkê li xweşiya mirovî were.

Ji dema şerê Iraqê, raya giştî ya Rojavayê bi şeweyekî xurtir bala xwe avetiye wî welatê di navbera Furat û Dicleyê de. Lê ev nerîna teng li ser dîroka teze cudahiyan di navbera cihanên rojavayî û rojhilatî, kristîyanî û îslamî eşkere dike.

Di danasîna pirtûkê de ji aliyê weşanxaneyê hatiye nivîsandin:

„Mezopotamiya bi xwe xwedî bandoreke bingehîn li ser tevaya şaristaniya ewroasiyane bû, ku Rojhilat û Rôjava dikarin û divê ji bi hev re behsa bin-

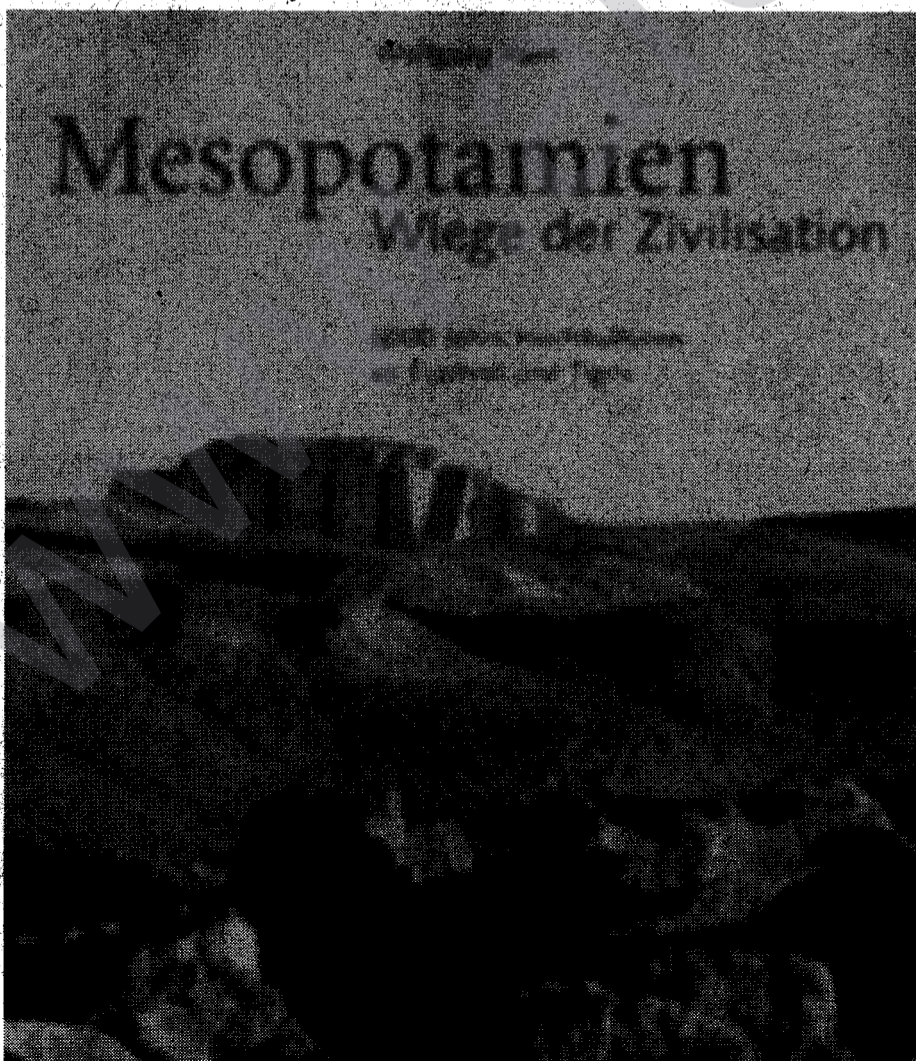
geha xwe ya mezopotamiyane bikin. Mezopotamiya bingeha hevbeş a herduyan e. Hêzên siyasî û kulturî li herdu aliyên bixwazîna an nexwazîna, bandora Mezopotamiya li ser wan do û îroj pir bêtir heye, wek ku ew bawer dikin.“

Di pirtûka xwe de, Wolfgang Korn li aliyekî encamên zanyarî yê li ser Mezopotamiya ji serdema kevîrî ta roja îroj pêşkêş dike, xemilandî bi komek ji wêneyên ku berî destpêka şerî hatine kişandin û herweha wêneyên satalîtê ji ciyên arşiyolcî, yê ku mirov îroj an wan nema peyda dikê, yan jî ta radeyekê tek çûne.

Li aliyê din, dîrokzan bi berfirehî li ser pîrsa berdewamî û şikestînan di dîroka Rojhilat-Rojava de radiweste.

Wolfgang Korn
Mesopotamien - Wiege der Zivilisation

Theiss Verlag, Stuttgart
159 r., Euro 29,90 (piştî 31.12.2004 bûhayê pirtûkê dibe 36,00 Euro)
ISBN 3-8062-1851-X

“Jin memikên xwe vedişêrin, lê mirov wan dibîne”

Hevpeyvîn: Dörte Richter*

Filmên te tim li ser peydakirina nasnameya jinan di rêya naskirina sêksualîtya wan re nin. Te carekê gotibû: “Rastiya evîne gewdekirina wê ye.” Çima tim û tim ev mijar?

Her cara ku ji min tê pirsin çima ez dev ji axavtina ser sêksualîteyê bernadim, ez bi xwe dipirsim: Ne divê mirov tim li ser biaxive? Pêwîst e ku mirov di vê mijarê de bêdeng nemîne; divê mirov her tim li ser biaxive, ji ber civat bi şeweyekî pir kirêt û bêyî ti refleksyonan li ser diaxive. Sêksualîte û konsum tim wekhev tene datin, nayên cudakirin. Lê dilbijin xweşî bi xwe ye. Ev pir li hev nayên. Ti kes naxwaze li ser nasnameya sêksuêl biaxive, ku bi şeweyekî din hem filosofi û hem balkêştir e. Anku tu bi nasnameyê sêksuêl tê mecbur kirin, bi şeweyekî erzankirî, ger tu jin bi. Divê ez xwe mijûlî vê yekê bikim.

Lê tu bawer dikî, ku sêksualîte tek çavkanî ye, ku nasnameya mirovî li ser tê saz kirin?

Divê mirov du tiştan ji hev cuda bike: Nasnameyê sêksuêlyane heye, ku bêtir ji xwetemaşekirinê pêk tê, bi alîkariya tecrubeyên zor. Û derfeteke din a naskirinê heye, ku di rêya refleksyoneke filosofîyane re di rêya nasnameya sêksuêlyane re pêk tê, di rêya fikira bê cihana me ji aliyê kîjan hêzên veşartî ve tête hikumkirin, ji çend qedexekirin û neqebulkirinan. Û ji ber gelek ji van qedexeyan û nepejirandinan peyda dibin, ez bawer dikim, ku întîmîteya me nema ya me ye. Ew ji aliyê van hêzan ve tête hikumkirin. Ji ber vê yekê, divê mirov tecrubeyê çêke, ku xwe ji wî tiştê mirovî dorpeç dike, rizgar bike. Her ku diçe, ez bêtir dikevim wê baweriyê, ku derfet di vê yekê de heye, ku mirov gewdê evîndar ji yê civakî rizgar bike. Li wê derê bafedibûn nema heye. Ev gewde dê li ciyekî din be. Lê ev pêvajoya ji gewdê civakî bo yê evîndar kêm-

Dîmenek ji filmê Breillat

zêde eşdar e, kêm-zêde mesxere ye. Niha ez hinekî mezin-tir - bûme, lê dîsa ji ez tim û tim xwe zeft dikim, bê çawa reftarên (teseruf) keçeke ciwan cem min peyda dibin. Ev yek mirovî ditirsîne. Ez dikarim vê yekê kêm bikim, herweha wê wekî mesxereyê bipejirînim; ez dizanim bê mirov çawa vê yekê pêktîne, lê ez nikarim wê biguherînim.

Ev çi ye, reftarên keçeke ciwan?

Fedîbûneke absolut, tirsî ji azadbûnê. Ev bi wê tirsê ve girêdayî ye, ku di hundirê me de hatiye çandin û me bi rê ve dibe. Ji ber vê yekê, ger mirov ciwan be, divê hewil bide, ku xwe ji wan rizgar bike, da ku mirov bibe xwe...

... Da ku azad be?

Erê, da ku dawî azad be. Êdî xwe bes succar, di xwe de girtî, fediyokî û girtî hest bike. Ger mirov ji xwe bi tirs be, mirov tim ne rast e. Hin leystikvan hene, ku xwe zêde sansor dikin, ji ber difikirin ku nebaş in. Ew bi rastî ji li ser perdeya sinemayê nebaş in. Jinên ku ji wan wêre mirov dikare bibîne ku me-

Nivîskar û demênere fransî Catherine Breillat (1947) yek ji navdarên întelektuelên fransî yê demê ne. Pêşkerîna vekirî ya bêsînor a cînsê jînê û herweha diîna jînê ya sêksualîteyê ji postê de mijarên filmên wê ne. Ev 28 sal in, ku Catherine Breillat bi zînanê filmî yê taybetî û estetîkî sinemaya fransî xistiye bin bandora xwe û bi filmê “Romance” (1998) re navdariya xwe li hatî temaşevanên navneteweyî wergirt. Li Fransayê, film û pirtûkên wê dibin sedemên guftûgovîne pir kontrovers. Rêxnekirina filmên wê navê “pornografîa întelektuel” jê re anî. Filmên Breillat bêtir filosofi ne, ku pîrsa têgihistina cînsî di ciyekî drokî û olî de peyda dike û kirina vê pîrsê ranawestîne. Di vê hevpeyvîna kurtî de, ew li ser sêksualîte, nasname û olê diaxive.

mikên wan ne ciwan in, wan weha vedişêrin, ku mirov wan dibîne. Ger ew ji wan fedî nekin, mirov wan nabîne. Mirov yekser dibîne, ger mirovek xwe di canê xwe rehet hest nake. Kesê ku vê yekê dikare, ew tim xweşî e. Gewdên ku xwe ne baş dilivînin, nexweş in û di ramanekê de zindankirî ne, ku ne weha bin, wek ku ji wan tê xwestin.

Tu bawer dikî, ku hêzên veşartî, yên ku tu behsa wan dikî - sistemen morali, yên ku divê em tevde xwe di nav de bilivînin: ol, malbat, civak - di prosesa jînbûna keçeke ciwan de xwedî bandoreke weha mezin in, wek ku tu tim û tim diyar dikî?

Ez bawer im, ku mirov vê yekê di filmêkî mîna Une vraie jeune fille de dibîne, ku fedîya ji canê mirovî dikare bibe mijar. Yek ji wateyên min ên hunerê ew e, ku hunermend pir tiştan ji nehişyarbûnê diafirîne; di vê wateyê de, têgihistîneke wî ya siyasî ji

tune. Lê dîsa ji ez bawer im, ku huner tam bersîva wan pirsan diçe, yên ku nayên kirin, lê yên ku dikarin ji nişkê ve weha li rûyê te xînin, ku mirov wan mîna yên siyasî bawer dike. Ger mirov bi xurtî îdîa bike, ku rêza olekê digire, mirov naxwaze têbigihêje, bê çi li pişt wê veşartî ye û xwe dike hevkarê wê. Ev hevkar bêtir mîr in. Bîner: li Fransayê li her deverê problêmên me bi cudakirina dêrê û dewletê ji hev hene. Hema li nîqaşa mezin derbarê şerpeyê bîner. Lê şerpe ne li xwe mûkirkirineke olî ye di wê wateyê de, ku mirov wê li serê xwe girêbide û mîna jina Xwedê li xwe binere. Lê ew bêtir vê yekê dibêje: Ez jinek im, ku hebûna wê ya lêgal li ser erdê tune. Ew li her tiştî ew ev e: Şariyek e. Çewîandina jinan ji aliyê mîran ve. Şerpe nişan dide: Êdî mafê we nema heye, çimkî mirov vê şerpeyê ne bi xwe hildibijêre, mirov wê werdigire. Ez naxwazim, ku mirov

şerpeyê bike pîrseke olî; ew her dîmenê nişaneke totalîtêr li dijî jinan.

Tu çima bawer dikî, ku fedî di prosesa nasnameya sêksuêl a jînê de roleke ewqas mezin dilîze?

Bersîva di Anatomie de l'enfer de ew e: Ger dojeh xwedî anatomiyekê bûya, ew dê canê jînê bûya. Bersîveke din tune. Di Incilê Kevin de min dit, ku di zîmanê îbrî de, tazîbûn û sir yek peyv in, ne du. Sir tazîbûn e; ew heman tişt e, ku mirov nabîne. Ew tabuyek e, tabuyekê olî. Lê piştî mirovî tabu mîna synonoma fedîyê peyda kir. Yanî, di zîmanê fransî de navê wî jê hate standin. Ev guhertina wateyê ji tazîbûnê û sirî bo jinan eşeke mezin e û fedîyê şîrove dike. Jin ketin bin vê fedîyê, ku bi xwe tazîbûn e, cînsê wan.

Filmên te çi guhertin?

Ez bawer im, ku min bi kêmanî re vekirin. Belê, ez bawer im, na, ez ji vê yekê piştrast im. Lê dîsa ji ew rê ne; ev nayê wê wateyê ku me rêyêke dirêj a vekirî bi dest xistiye. Ew ne rêyine hesan bûn. Lê ew xwe vedikin, ew hene. Lê tevî her tiştî, ez bawer im ku mirovên ku filmên min famkirine, ne yên herî nezan û negiring in. Ev bo min giringtir e ji temaşevanên pir.

Te ev tevgera di wêjeya fransî ya deh salên dawî de çawa dişopand? Ez behsa pirtûkên Michel Houellebecq, Catherine Millet an Christine Angot dikim. Ez bawer im cudahiyeke mezin di navbera van pirtûkan û filmên te de peyda dibe. Lê dîsa ji: Tu xwe nêzîkî van nivîskaran hest dikî?

Belê, belê. Min çend nîqaş bi Christine Angot re pêk anîn. Wê tîkstek li ser filmê min Romance nivîsandibû. Bi Catherine Millet re tu dikarî bêtir ku hevaltiyêke min heye. Wê pir li ser Romance nivîsandiye. Naskirina min û Houellebecqî tu carî çenebûye. Lê tu dibînî, Houellebecqî xwedî postîsyoneke dominantir e ji van herdu jînan ku te behsa wan kir, tenê ji ber ku mîr e. Ger jinek mîna wî binivîsîne, ew dê tevî vê yekê ji mîna “nivîskareke skandalyane” bihata mohrkirin. Mîr yekser hunermend e. Mîrek ku skandalan çêdike, hunermend e. Jinek ku skandalan çêdike, jineke skandalyane ye. Mirov dîsa ji tiştên wê dikire, lê ne din bin mohra hunerê de.

Wergera ji elmanî: Sîrwan H. Berko

*Ev hevpeyvîn di rojnameya elmanî ya hefteyî “Freitag 38” (13.08.2004, r. 17) de hatiye weşandin û ji aliyê wergêrî ve hatiye kurtkirin.

Yew Kurdo Dersimî xelatey Almanya a gird girot.

Musa Ataman: Ez o qide zana ke kesekî însaniyetê ra fam kenî, kese ke wahar vicdanî na mesela kurdan de biye veng nimanenî.

Qeymamî Rhein-Sieg-Kreis Frithjof Kühn xelat danî Musa Ataman

Peyama Kurd: Kerem xo to eşkenî semedî wendoxanî ma ya xo bîdî sinasnayîş?

Musa Ataman: Çimanî mi ser. Namê mi Musa o, ez 28 serrî yo ha Almanya di a. Waxt ke ez ameya îta, ez hama Xortbiya. Ez Arbeiterwohlfahrt (AWO) de guriyena. AWO yew dezgeyo sosyal o, karanî sosyal mijulo, însana re ardim keno. Ez 10 serrî yo no kar kena. Ez îta de pisporî karvinayîş a. Ez kesanî biyekaran re, kesî ke muhtacî ardimî, inan re ardim keno. Kesî ke tengdire ma dest erzenî inan.

Per bin ra zi ez Kurda. Ez 28 serrî yo ke ha Almanya di a. Ma Almanya de him xeribî, rid xeribiyê ma ra persî ma estî; him zi ma Kurdî, ma bindestî, welatî ma bindesto, no rid ra problemî ma estî. Ez se ke ameya Almanya yew pera sevata çarekerdiş problemî xeriban, per bin ra zi sevata çarekerdişî problemanî Kurdan guriyena. Tabî persî ma Kurmancan xelexirana. Ez o qide zana ke kesekî însaniyetê ra fam kenî, kese ke wahar vicdanî na mesela de biye veng nimanenî. Ma serrey 1998 de Komîtey xeriban Rhein-Sieg de sazkerd, yew serr

cuwa pey ma Troisdorf de Civata Kurd ya Rhein-Sieg /Bonn na rue. Ez serranî 1990/91 de endamî komê riyeraberdiş ey KOMKAR ` bi a û 1995 ra nat zi ez endamî komê riyeraberdiş ey Komelê heq însanan ey internasyonal semedî Kurdan (IMK) a. Nika zie z Komela Piştgirîya HAK-PAR de guriyena.

Komelê ma Troisdorf de karanî sosyal û kulturî kena. Ma sevata zîwan û kultur Kurdiya, sewata xortan, cinîyan û kênana projeyan virazenî. Ma her ser roşanî Newroz pîroz kenî. Her tim memurî devlet, serkarî bajar û potîkacî Alman sey meman yenî Newroz ma; ma ya piya Newroz pîroz kenî.

Na xelat zi sevata nê karanî mi daya mi.

To emser xelata "Bundesverdienstkreuz" girot. Armancê dayîş na xelat çû? Semedî to ya mehnay girotiş na xelat çû?

Na xelat Weqfê Theodor Heus dûna. Weqfê Theodor Heus 1951 de serekî Devlet ey Almanya ey o waxt Theodor Heus naya rue. Na waqî her serr Almanya de xelat dûna kesanî ke seva şara kari hol, kari bi fayde kerdi, dest eşto însananî muhtacan. Na xelat diyena kesanî memûran nûn zi kesanî ke bedava komelanî sosyalî, kulturî û cemaatî de kar kenî. Na xelat yew spasîya, se ke devlet vacû heq to ra razî bo. Pere nidanî, la sevata virardiş yew nişan danî. Na xelatey

hirîna ke ez gena. Seva mi no yew moral o û sey yew Kurd ez hêna zaf motive bena ke him seva xeribana him zi seva Kurdana kari xo birûmî. Ma de waxt ke qala kar bena yeno zûnayîş ke kî 8 saat kar kenû. Ez ge ge 14-15 saat kar kena. Ez Kurda, la mi hemwelatîyê Alman ya girota. Pîlî devletê Almanya heyret kenî ke yew Kurd, yew însano nealman îna zaf guriyeno û îna cemaat Almanya de aşitî re hizmet keno. Ez tehmîn kena no rid ra na xelat daya mi.

Ti na xelat çî waxt genî? Na xelat çî qide û çavdîyena?

Gereka na xelat Berlin de bi destî serekdevlet biyero dayîş. Serekdevleta Almanya na xelat îmza keno, a mi Johanness Rau îmza kerda. O nika hin Serek devlet niyû. O rid ra xelata mi şawitî qeza ma, qeymaqamî ma îmza keno û roja çarşeme 15 aşm de danî mi.

Goreyî edetî na xelat Beldiye de nûn zi meqamî çaymaqam de diyena. La çaymaqam mi ra va "to Civata Kurd de zaf hizmet kerdo, o sevata ma to ri yew îstîsna virazenî, ma yenî Civata Kurd de xelat danî to". Her waxt kombiyayîşî xelat de 30- 40 ten hedre beno, parlamenterî eyalet, mesulî partîyan, memurî daireyan dawet benî. La mi ra va ti eşkenî çend nas û dostanî xo dawet kirî. Ez tehmîn kena nîzî 100 keş îta de hedre beno.

Piyaqisekerdiş: Seyîdxan Kurij

Musa Ataman xelatey xo ya hirîna "Bundesverdienstkreuz" 15 aşm İlon de roje çarşeme loqaley Civata Kurd ya Rhein-Sieg /Bonn da girot.

Serekî Civata Kurd ey Rhein-Sieg / Bonn Musa Ataman xelatey „Bundesverdienstkreuz“ girot. Xelatey Musa Ataman serêkdevlet ey Almanya o kahan Johanness Rau îmza kerda.

Na xelatey hirîna ke Musa Ataman genî.

Musa Ataman xelata vîrîni serrey 1994 de weqfey cinî wezîr gûrûn tebîrî ey Almanya Klaus Kinkel "Civil Courage" ra girotib. Weqfê Ursula Kinkel semedî xebatey Musa Ataman verba duşmeney xeriban xelatey "CURA-hizmetkerdiş semedî piyaciwiyaş Almanan û xeriban" dabî ey.

Birêz Ataman serrey 1997 de zi semedî hizmetkerdiş dostey binatey gelan û kulturî de xelatey "Rheinlandtaler" girot. Rheinland Almanya de yew mintîqaya û bajarî sey Köln, Bonn, Düsseldorf, Troisdorf û Siegburg hê na mintîqa di ê. Serrey 1976 ra nat kesî ke waranî sosyal, kultur, politîk, aborî û cemaatî de serkotiyî "Xelatey Rheinlandtaler" heq kenî. Na xelat raya verin sey xerib Musa Ataman girot û birêz Ataman merdimî en ciwan bi ke heta 1997 na xelat girota.

Serekî cemaat Rheinland Dr. Jürgen Wilhelm "Xelatey Rheinlandtaler" da Musa Ataman û o

Merasimê xelatdayîş de mehnay na xelat ser zi vindert. Birêz Wilhelm

Musa Ataman bi xebatey xo ya myan gelan û kulturî de sey yew pirtî aşitî yo va û qisekerdiş xo îna rumna: „

„Rojî kulturî Kurdan“ ke 1994 de bin hîmayê wezîr gûrûn zerî Dr. Herbert Schnoor de viraziyay ma vîra nişinî. Ma xebatey Civata Kurd ey Rhein-Sieg /Bonn a sosyalî û kulturî bi diqat ttaqîp kenî û teqdîr kenî“ Musa Ataman xelatey xo ya hirîna "Bundesverdienstkreuz" 15 aşm İlon de roje çarşeme loqaley Civata Kurd ya Rhein-Sieg /Bonn da girot. Xelatey Musa Ataman qeymamî Rhein-Sieg-Kreis Frithjof Kühn . Qeymaqam Frithjof Kühn veri ke xelat bidû Ataman xebat û hizmetî Musa Ataman ser agahdarî da memanan. Kombiyayîş xelatdayîş de hende 100 meman hedre bî. Myan memanan de kesî sey Serek Emaniyetî Bonn Dr.Schwitzler, Ruenayox Cap Anamur Dr. Rupert Neudeck, Mebusê NRW Michael Solf, Meduse Berlin ji CDU birêz Schwitzhi, Waliya Rheinland-Sieg Kreis Monika Lohr, serek belediya Troisdorf ey kahan û endamî civata Kurd ya Rhein-Sieg/Bonn Jochen Hufschmidt zi bî.

Musa Ataman hama bi fermî xelatey "Bundesverdienstkreuz" nigirotib, ame Buroy rojînişî, Peyama Kurd". Ma îta de birêz Ataman de derheq na xelat û karanî ey warî politik û kurdeyatîyê de sohbet kerd. Cyer de şima eşkenî no piyaqisekerdiş biwinî.

Televîzyonî şexsî wazenî Kurdî bername virazî

Yew mude cuwa ver Amed ra Gün û Söz TV, Batman ra zi Çaşî TV semedî vilakerdiş bernameyanî Kurdî ya sare da Kurula cuwarin ey Radyo Televîzyon (RTÜK) re.

Muqaşayani derg û dilayana pey no Amman ke vîyert raya verin Tirkîya de TRT Kurdî (Kurmancî û Kirdkî) program virazî. Nika roje Çarşeme Kurmancî roje yene Kirdkî 30 deqa vilakerdiş estê. Verî RTÜK musade neda radyo û televîzyonî şexsîyan.

Rid prosestî çagirotiş Tirkîya ey Yewbiyayê Ewropa nika RTÜK wazena no sare piyedayîş nê hirya hemo televîzyonî mintîqayî ser vindirî. RTÜK mintîqa de sar ra persaya û goreyî netîce no perskerdiş amo werte ke na mintîqa de zafê sar Kurmancî û Kirdkî qisekenî.

Serekî RTÜK Fatih Karaca eşkîra kerd ke ey sare piyedayîş Gün,Söz û Çaşî TV ser vindertî û inan ra tayîrî kaxizî wastî. Karaca vanî; waxt ke inan her çî kerd tamam, ma o waxt qerar xo danî. Goreyî vateyî Fatih karaca heta nika televîzyonî ke piyerey Tirkîya de yenî temaşê kerdiş, inan ra kesî sare nidawî RTÜK re.

Amed de Kursî zîwanî Kurdî ey şexsî bi a

Amed de hefte ku vîyert kursî zîwanî Kurdî o şexsî bî haedrebîyayîş serekî Belediye û şar Amedî bi a. No Kurs de bi Kurmancî û Kirdkî (Zazakî) sinif bi a û ders dest çî kerd.

Dêslî banî Kursî zîwanî Kurdî bi renganî Xoz û Sur û çeger ame xemilnayîş. Muduriyeta perwerdekerdişî millî wazena ke nê reng dêsan ra biyerî pak kerdiş.

Iran de yew Kurd cezay aliqanayîş girot

Goreyî eşkîrakerdiş Komelaya şoreşwanên Zehmetkêşî Kurdistan yew pastgerî inan ke namê ey Simayil Mihemed o bi cezay aliqanayîş amo mehkumkerdiş. Simayil Mihemed sarî Bokan ra o, 18 serrî wo û wahar 5 qicani o. Mehkuma Simayil Mihemed suçdar keno ke ey destek dawo komela „Diwana berz ey wejat“ zi cezay aliqanayîş Simayil Mihemed tesdiq kerda.

په یامی کور د

شورشی نهیلولی مهزن و تیروانینیک (۲)

ژماره ۲ (سالی یه کم)

روژنامه یه کی ههفتانه گشتیه

۲۰۰۴ / ۹ / ۲۳-۱۷

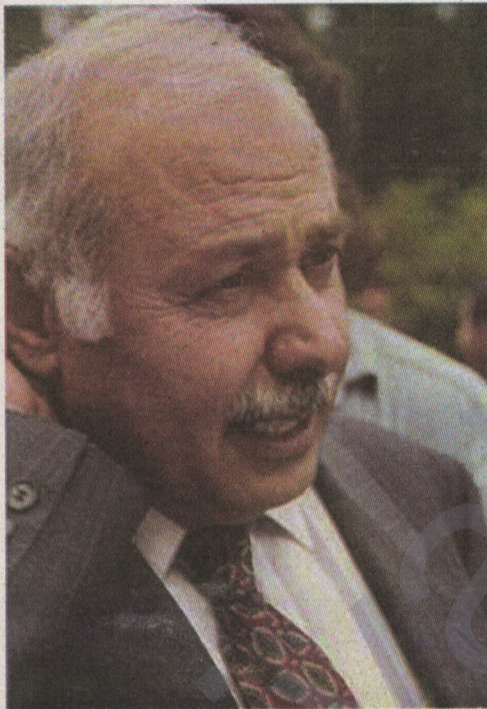
لاپه‌ری ۲

تاوانی تیروری دکتور شه‌ره‌فکه‌ندی له بیر ناچیته‌وه! که شه‌ره‌فکه‌ندیان تیرورکرد...

من له میکوئوس بووم!

روودای تیرورکردنی شه‌ره‌فکه‌ندی و یاره‌ه‌کانی، بابتیکه زوری له سهر گوتراوه و نوسراوه. من وه‌کو گواهییک که له شونینی رووداوه‌که‌دا بووم و به‌زیندوبی ماومه‌توه، ده‌خوایم یاده‌وه‌ریه‌کانی خوم بۆ میژوو سه‌بارته‌وه رووداوه تیرورستییه‌ خونیاییه بگنیه‌مه‌وه. روژی ۱۷ تیلول نیوان کاتژیمیر ۸۷ تیواره سهردانی هاوړیم (عزیز ته‌بیب غه‌فاری) خاوه‌نی ریس‌تورانی میکوتوس کرد، له دوا‌ی به‌خیره‌هاتن و چاک و چونی کردن، بینیم که عزیز ناسایی نده‌مه‌ته‌وه به‌رچاوو نیگران بوو، ههر بویه گوتی: نهمشوه میوانانی تازییم هیه‌وه‌با‌خه‌وه چیش‌تیلینه‌ره‌که نه‌هاتوه، وهره‌به‌با‌پیکه‌وه‌ته‌گهر ده‌توانیت یارمه‌تیم بده و خواردن ناماده‌ه‌کین، راسته‌وه‌خو‌رازی‌بووم و‌که‌وتینه‌کار، له‌کاتی کارکردن‌دا عزیز پتی گوتم که ژماره‌یک له سهر‌کرده‌کاتی حزبی دیموکراتی کوردستانی تیران نهمشوه میوانی من، ته‌گهر هه‌ز ده‌کیت له‌گیلیان دانیشیت پیم بلن، منیش دوا‌ی که‌میک بیر‌کردنه‌وه گوتم پرسیان پیکه، ته‌گهر رازی بوون، منیش پیم خوشه. پاشان له‌وانیش پرسی ته‌وانیش رازی بوون. کاتیک که خواردن ناماده‌بوو، پیکه‌وه‌رؤیش‌تین بۆ ژووری تاییت به‌میوان‌کان، ته‌وه‌ژوره‌ده‌پروانیه‌ه‌سهر با‌خچیه‌یک وله‌ده‌ره‌وه‌به‌ته‌واوته‌نی ناو ژوره‌که‌ده‌بینه‌را. دکتور شه‌ره‌فکه‌ندی منی له‌با‌وه‌شی گرت و به‌گهرمی پیشوازی لیکردم و له‌ته‌نیش‌ت خویه‌وه‌دانی‌شان‌دم. دیمه‌ن و شیوه‌ی رووخساری نه‌جیب و میهره‌بانیم زور به‌دل بوو. دوا‌ی تویک دانیش‌تن له‌گیلیان‌دا، خواردن ناماده‌بوو، ههر بویه که‌وته‌ یارمه‌تیدانی عزیزمی هاوړیم و که‌ه‌موو شیکمان دانا، من دوا‌ی که‌س بووم که‌چومه‌وه‌ژوره‌که‌وه‌بینیم له‌شونینه‌که‌ی من شه‌هید (نوری ده‌هکوردی) دانیش‌توبو، ته‌نبا کورسیه‌یک له‌ریزی تا‌خیری شه‌ره‌فکه‌ندی ما‌بووه‌وه، من له‌وی دانیش‌تم. له‌کاتی تان خواردن‌دا تماشای ته‌وه‌که‌سانم کرد که‌من ده‌ناسین، له‌وانه (نوری ده‌هکوردی) بوو که‌له‌شونینی جیا‌وا‌زدا بینیبوو (په‌رویزی ده‌ستمالچی) و (مه‌سعود میر راشد) که‌دوو سچ جار له‌همان ریس‌تورانتا چوم پتیان که‌وتوبو. دکتور شه‌ره‌فکه‌ندی گوتی: به‌یاربوو ته‌م دانیش‌تنه

له‌وه‌کاتانه‌دا که‌ تیرورسته‌کانی کوماری نیسانی تیران رابه‌ر و کادره‌کانی کوردیان له‌شه‌قامی نه‌وروپا شه‌لانی خوین ده‌کرد. هیزه‌سیاسیه‌کانی کورد سهرقانی کیشی سیاسی و فکری و مملانی ناوخویی، به‌دژی یه‌کتر بوون

و بینته‌وه‌ی باسی کورد و که‌ساییتی و بیروبا‌وه‌ه‌ه‌ و تامانچی ته‌وه‌ شه‌هیدانه‌بیننه‌ناروه، هه‌له‌ره‌کیه‌ی مرگ و نه‌مانی رژیمی کوماری نیسانی تیرانین له‌سهر ته‌رمی شه‌هیدانی به‌رلین ده‌گنیه‌را.. له‌بونه‌یه‌دا به‌وه‌په‌ری داخه‌وه کورد رژلی سهره‌کی نه‌گنیه‌را و نه‌توانی له‌وه‌ده‌رفته‌ش به‌قازانچی چولانه‌وه‌که‌ک‌لک وهر‌بگری. خه‌ساره‌که‌وه کورد که‌وتوبو خاوه‌نه‌ک‌شی کورد بۆ لاپه‌ری ۷

مهدانی وتووژ و دانوستاندن و بینته‌وه‌ری نیوان هه‌ردوو ده‌وله‌تی تیران و تلمان و له‌لایه‌کی تر بوو به‌هوی جموجولی بیرواری گشتی و مروفی پیشکوتنه‌خواز بۆ پشتگیری له‌سات و سه‌ودا و خه‌وشدارکردنی پرۆسه‌ی لیکلینه‌وه‌له‌چونیه‌تی رووداوه‌که. کاربه‌ده‌ستانی کوماری نیسانی ههر له‌سهره‌تاوه‌تارام و قه‌راریان لیه‌ه‌لگیرا و ده‌سته‌ودا‌وتینی زور لایه‌ن و که‌ساییتی بوون تا به‌هر جوریک بپن زه‌وتی کیشی به‌رلین به‌لا‌پیدا به‌رن و شونین پتی گلاویان له‌وه‌کاره‌ساته‌ سامناکه‌دا بسپرنه‌وه. لایه‌نیکی به‌هیزی ده‌سه‌لاتدارانی تلمانیش له‌پتیاه‌چه‌واشه‌کردنی زه‌وتی دادگا به‌قازانچی تیران هه‌ولیکی زور یاندا. به‌لام ته‌وژمی بیرواری گشتی و سهر‌به‌خویی به‌شی قزایی تلمان، ته‌وه‌پیلانانی پووچ‌هل کرده‌وه و له‌ته‌نجامدا روژی ۱۰ ئارویلی ۱۹۹۷ دوا‌یین کوبونه‌وه‌ی دادگای تلمان زور بویرانه‌ و راشکاوانه به‌ریزه‌ه‌رانی سیاسی تیرانی

تورکیا و نه‌ندامیه‌تی له‌یه‌کیتی نه‌وروپا؟ چاوه‌روانی له‌دوو ئاراسته‌ی جیا‌وا‌زدا!

له‌رؤه‌هلانی ناوه‌ندو دورودا ژماره‌یه‌کی زور له‌ولاتانی گرفتار به‌کیشی و ته‌نگ و چه‌له‌می جیا‌وا‌زه‌وه‌ی به‌دی ده‌کرین، له‌گه‌ل ته‌وه‌ی که‌جیا‌وا‌زیش له‌ناست و جزیری ته‌وه‌ کیشانه‌دا هیه‌که‌چی تورکیا به‌سهره‌کیش‌ترین ولاتی له‌وه‌جزیره‌ ده‌ژمیردیت. تورکیا به‌پتی ته‌وه‌توژینه‌وه‌ زانستییه‌ نابووری و سیاسیه‌یانی که‌ته‌نجام دراون به‌ده‌ستی ژماره‌یه‌کی زور له‌گرفتی نابووری و سیاسیه‌یه‌وه‌ده‌نالیتی و زور له‌چاودیره‌ نابووری و سیاسیه‌کانیش پتیان وایه‌که‌تورکیا له‌هه‌ندیک له‌وه‌گرفتنه‌دا رووبه‌رووی ناسته‌نگ و ته‌نگه‌شه‌یک بۆته‌وه‌که‌ده‌رفتی چاره‌سهرکردنیه‌ن له‌ده‌ستی خودی تورکیا ده‌ه‌چومه‌ه‌چاوه‌ری تونایه‌کی ده‌ره‌کیه‌ی یا خود داره‌کی موسایه‌بۆ ته‌وه‌ی رزگاری بیت. بۆ نمونه‌ه‌داته‌پینی نابووری تورکیا و ته‌وه‌گرفته‌ه‌جورا‌وجوره‌ که‌یه‌خه‌ی دراوی نیچه‌ه‌مرداره‌وه‌ بۆوی تورکیایان گرتوبوه‌ ته‌وه‌ زنجیره‌ بینکوتایه‌ی که‌له‌سهر سینه‌ی نابووری تورکیا خه‌وتون و باجه‌سه‌خته‌که‌ی گه‌لانی تورکیا ده‌میدنه‌، ته‌وه‌ولاته‌ی رووبه‌رووی تاینده‌یه‌کی بیته‌مید له‌گه‌شه‌ی نابووری کردوته‌وه، سهرباری ته‌وه‌ی که‌گرفته‌ه‌سیاسیه‌ی دیرینه‌ بیچاره‌سهریه‌ی‌کانی ته‌نقهره‌ی ماندوو

فیدرالیزم له‌باشووری عیراقددا (۲)

لاپه‌ری ۳ دکتور مونز نه‌له‌زل مه‌له‌که‌تییکی نفلیح کهمال ره‌نوف هه‌نجیره

سارا و باوکی له ماراسونی کولن! لاپه‌ری ۸

گۆته عا شقی شازاده‌یه‌ک بوو! لاپه‌ری ۴

